

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA

2024 M. LAPKRIČIO 1 D.–2024 M. LAPKRIČIO 30 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl galimybės Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos direktoriui apriboti subjekty, galinčių teikti paklausimus dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties nustatytiems reikalavimams, ratą.....</i>	<i>4</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	5
<i>Dėl rinkimų stebėtojo registravimo panaikinimo ir stebėtojo pažymėjimo anuliavimo apskundimo tvarkos</i> <i>Dėl privalomo rinkimų komisijų narių darbo apmokėjimo.....</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	6
<i>Dėl teisės normų, įtvirtinančių leidimo laikinai gyventi Lietuvoje panaikinimo pagrindus, konkurencijos....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl užsieniečio, kurio leidimas laikinai gyventi Lietuvoje naikinamas, teisės būtų išklaustam.....</i>	<i>6</i>
<i>Dėl užsieniečio ir bendrovės, į kurią užsienietis atvyksta dirbti, sąsajų vertinimo leidimo laikinai gyventi išdavimo procedūros metu.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl užsieniečio (ne prieglobsčio prašytojo) sulaikymo, esant priimtam sprendimui išsiųsti užsienietį iš Lietuvos .....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl užsieniečio nepiktnaudžiavimo migracijos procedūromis, darbdaviui atsisakius jį įdarbinti.....</i>	<i>9</i>
9. PRIEGLOBSTIS.....	9
<i>Dėl Dublino reglamente įtvirtintos diskrecinės išlygos taikymo.....</i>	<i>10</i>
10. LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖ	10
<i>Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo, įgijus kitos valstybės pilietybę, ir su tuo susijusių pasekmių – Europos Sąjungos pilietybės netekimo.....</i>	<i>10</i>
11. KONKURENCIJA	12
<i>Dėl Notarų rūmų išaiškinimų, susijusių su atlyginimo už notarinių veiksmy atlikimą skaičiavimu, vertinimo konkurencijos teisės požiūriu .....</i>	<i>12</i>
13. MUITINĖS VEIKLA.....	13
<i>Dėl suinteresuoto asmens galimybės ikiteismine tvarka skųsti teritorinės muitinės sprendimą dėl laikino prekių sulaikymo Muitinės departamentui .....</i>	<i>13</i>
16. TERITORIJŲ PLANAVIMAS	14
<i>Dėl termino, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl planavimo organizatoriaus pateikto kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimo, pažeidimo teisinių pasekmių .....</i>	<i>14</i>
19. REGISTRAI	14
<i>Dėl duomenų apie uždarnosios akcinės bendrovės akcininko sudarytus akcijų perleidimo sandorius pateikimo Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkos.....</i>	<i>14</i>
<i>Dėl išlygos, kai uždaroji akcinė bendrovė gali Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui nepateikti akcininko duomenų, taikymo sąlygų.....</i>	<i>15</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATSIKADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	16
<i>Dėl žalos, kilusios šalinant neteisėtų statybų padarinius Kuršių nerijos nacionaliniame parke, atlyginimo</i>	<i>16</i>
33. FINANSŲ RINKŲ PRIEŽIŪRA	18
<i>Dėl elektroninių pinigų įstaigos licencijos panaikinimo už finansų rinkos dalyviams taikomų teisės akty pažeidimus .....</i>	<i>18</i>
36. GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖ	20
<i>Dėl reikalavimo panaikinti leidimą laikyti ir nešiotis ginklus imperatyvaus pobūdžio.....</i>	<i>20</i>

41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	21
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	22
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	22
<i>Dėl savivaldybės tarybos sprendimo dėl mokyklų reorganizavimo vertinimo kaip individualaus administracinio akto .....</i>	<i>22</i>
<i>Dėl galimybės teismui pratęsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo terminą .....</i>	<i>22</i>
<i>Dėl galimybės įvertinti administracinio sprendimo apskundimo termino praleidimą, byloje nesant pateikto skundžiamo akto .....</i>	<i>23</i>
49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS	23
<i>Dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – uždraudimo grąžinti ir / ar išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos – taikymo nagrinėjant bylą dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo teisėtumo .....</i>	<i>24</i>
52. BYLOS NAGRINĖJIMO SUSTABDYMAS IR ATNAUJINIMAS	24
<i>Dėl konkuruojančių procesinių prašymų – bylos stabdymas neišsprendus prašymo bylas sujungti .....</i>	<i>25</i>
55. TEISMO PROCESINIAI DOKUMENTAI	25
<i>Dėl teismo sprendimo išaiškinimo instituto netaikymo negalutinių nutarčių išaiškinimui .....</i>	<i>25</i>
57. BYLOS NAGRINĖJIMO IŠLAIDOS	26
<i>Dėl naudojimosi procesinėmis teisėmis nelaikymo piktnaudžiavimu procesinėmis teisėmis .....</i>	<i>26</i>
60. PROCESO ATNAUJINIMAS ADMINISTRACINĖJE BYLOJE	27
<i>Dėl proceso atnaujinimo objekto nebuvimo – nutartis atsisakyti priimti skundą neatnaujinus termino jam paduoti .....</i>	<i>27</i>
<i>Dėl proceso atnaujinimo objekto nebuvimo – nutartis sujungti bylas ir perduoti bylą nagrinėti iš naujo ..</i>	<i>27</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BK	Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
EŽTT	Europos Žmogaus Teisių Teismas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VĮ	valstybės įmonė
VSAT	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl galimybės Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos direktoriui apriboti subjektų, galinčių teikti paklausimus dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties nustatytiems reikalavimams, ratą

Norminė administracinė byla inicijuota siekiant patikrinti, ar Paklausimų dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitų atitikties Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus 2016 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V1-349 (Tarnybos direktoriaus 2018 m. spalio 26 d. įsakymo Nr. V1-221 redakcija, toliau – Taisyklės), 2.7 punktą tiek, kiek jame įtvirtintas baigtinis sąrašas asmenų, galinčių būti pareiškėjais, kurie turi teisę kreiptis į Tarnybą su paklausimais dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, neprieštaruoja Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punktui, VAĮ 3 straipsnio 4 punktui ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Norminio administracinio akto dalies teisėtumo tyrimą inicijavęs LVAT, apeliacine tvarka nagrinėdamas individualiąją bylą dėl Tarnybos sprendimo dalies, kuria Tarnyba atsisakė tikrinti turto vertinimo ataskaitos atitiktį Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams ir parengti išvadą dėl šios ataskaitos (toliau – pagrindinė byla), nustatė, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamu atveju ginčijama Tarnybos sprendimo dalis motyvuota, be kita ko, tuo, kad pareiškėjas nepatenka į Taisyklių 2.7 punkte apibrėžtą subjektų, turinčių teisę teikti Tarnybai paklausimą dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, ratą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad vien savaime faktas, jog Tarnybos direktorius, patvirtindamas Taisykles, detalizavo Įstatyme įtvirtintą reguliavimą, apibrėždamas subjektų, galinčių pateikti Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatoje minimus paklausimus, ratą, negali būti pagrindas pripažinti, jog ginčijamas Taisyklių punktas (2.7 p.) prieštaruoja Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punktui (priežiūros įstaiga, įgyvendinama šio Įstatymo nuostatas, nagrinėja paklausimus dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties šio Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams). Šiuo atveju sisteminė Įstatymo normų analizė (*inter alia* (be kita ko) atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų leidėjas ataskaitą yra eksplicitiškai pripažinęs užsakovo nuosavybe, jos ribotą prieinamumą tretiesiems asmenims, Tarnybos patikrinimo akto, kuriame išdėstyta išvada dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnio reikalavimams, paskirtį ir apskundimo galimybę, atskiras paklausimų ir skundų nagrinėjimo procedūras) akivaizdžiai parodo, jog Įstatymų leidėjas nesiekė, jog subjektų, galinčių pateikti paklausimą dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, ratas būtų neribotas, t. y. iš Įstatymo implicitiškai išplaukia galimybė Tarnybos direktoriui, priimant poįstatyminius aktus, detalizuoti konkrečių paklausimų dėl turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams padavimo ir nagrinėjimo tvarką, be kita ko, šiuo tikslu numatant ir ribotą subjektų, galinčių pateikti Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punkte minimus paklausimus, ratą.

Vertindama Taisyklių 2.7 punkto teisėtumą tiek, kiek jame nėra minimas toks subjektas, kaip pareiškėjas pagrindinėje byloje, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad asmenys, kurie savo suinteresuotumą kreiptis į Tarnybą dėl išvados pateikimo sieja su savo teisių ir interesų gynimu teismo nagrinėjamoje byloje, būtent toje byloje ir turėtų prašyti teismo kreiptis į Tarnybą su įpareigojimu pateikti išvadą dėl nagrinėjamai bylai aktualios turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams, o teismas, įvertinęs pateiktą prašymą, turėtų spręsti dėl tokios Tarnybos išvados poreikio siekiant tinkamai išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą.

Atsižvelgdama į sprendime išdėstytus argumentus (tai, kad iš Įstatymo implicitiškai išplaukia galimybė Tarnybos direktoriui, be kita ko, numatyti ribotą subjektų (asmenų), galinčių pateikti Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punkte minimus paklausimus, ratą; tai, kad pareiškėjas pagrindinėje byloje nedalyvavo valstybinės žemės, dėl kurios vertės buvo sudaryta ataskaita, pirkimo–pardavimo be aukciono santykiuose, t. y. jis nedalyvavo tuose santykiuose, kuriuose buvo naudojama ginčo ataskaita; jis nėra viešąjį interesą ginantis subjektas; pareiškėjas dalyvavo su ginčo sklypą įsigijusiu trečiuoju asmeniu susijusiose civilinėse bylose, kuriose, be kita ko, galėjo prašyti teismo kreiptis į Tarnybą su įpareigojimu pateikti išvadą dėl nagrinėjamai bylai aktualios

turto arba verslo vertinimo ataskaitos atitikties Įstatymo 22 straipsnyje nustatytiems reikalavimams), išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad Taisyklių 2.7 punktą tiek, kiek jame nėra minimas toks subjektas, kaip pareiškėjas pagrindinėje byloje, neprieštarauja Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punktui.

Iš esmės tais pačiais argumentais atmetos ir abejonės dėl Taisyklių 2.7 punkto atitikties konstituciniam teisinės valstybės principui bei Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintam įstatymų viršenybės principui.

Išplėstinė teisėjų kolegija pripažino, kad Taisyklių 2.7 punktą tiek, kiek jame apribotas subjektų, galinčių pateikti Įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 3 punkte minimus paklausimus, ratas ir jame nėra minimas toks subjektas, kaip pareiškėjas individualiojoje byloje, kurioje buvo inicijuotas šios norminio administracinio akto nuostatos teisėtumo tyrimas, neprieštarauja pareiškėjo nurodytoms įstatymų nuostatomis ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2024 m. lapkričio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. ei-15-821/2024
Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00031-2024-0

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.1. Seimo rinkimai

Dėl rinkimų stebėtojo registravimo panaikinimo ir stebėtojo pažymėjimo anuliavimo apskundimo tvarkos

Pareiškėjai kreipėsi į LVAT su skundu, prašydami panaikinti rinkimų apygardos Nr. 71 balsavimo komisijos Nr. 55 pirmininkės sprendimą dėl stebėtojų teisės atėmimo.

LVAT pažymėjo, jog skundų nagrinėjimą rinkimų komisijose reglamentuoja Rinkimų kodekso 184 straipsnis, kurio 2 dalyje nustatyta, jog apylinkės rinkimų komisijos sprendimas gali būti skundžiamas apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai, o apygardos, savivaldybės rinkimų komisijos – Vyriausiajai rinkimų komisijai. Aukštesnė rinkimų komisija, išnagrinėjusi skundą dėl žemesnės rinkimų komisijos priimto sprendimo, turi teisę tokį sprendimą patvirtinti, panaikinti, pakeisti arba grąžinti nagrinėti iš naujo žemesnei rinkimų komisijai. Regionų administracinis teismas yra pirmoji instancija administracinėms byloms dėl Rinkimų kodekso ir Referendumo konstitucinio įstatymo pažeidimų (ABTĮ 20 str. 1 d.), todėl skundai dėl rinkimų stebėtojo registravimo panaikinimo ir stebėtojo pažymėjimo anuliavimo nepriskirtini LVAT, kaip pirmajai ir vienintelei instancijai (ABTĮ 33 str. 2 d. 2 p.).

LVAT atsisakė priimti pareiškėjų skundą.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eR-70-415/2024
Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00081-2024-5

[Prieiga internete](#)

5.7. Kiti su rinkimais, referendumais ir politinių partijų veikla susiję klausimai

Dėl privalomo rinkimų komisijų narių darbo apmokėjimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Lietuvos Respublikos vyriausios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo prašymas neskaičiuoti jam darbo užmokesčio už darbą savivaldybės rinkimų komisijoje ir nepildyti darbo užmokesčio žurnalo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nustatęs, kad pagal galiojančius teisės aktus apylinkių rinkimų komisijos narių darbas yra apmokamas.

Sutikdamas su pirmosios instancijos teismo išvadomis, LVAT pažymėjo, jog Rinkimų kodekso 51 straipsnyje nustatyta, kad rinkimų komisijų narių darbas yra apmokamas – už darbo dieną rinkimų komisijose nustatomas atlyginimas pagal atitinkamus tarifus, skaičiuojamus nuo pareiginės algos bazinio dydžio. Rinkimų komisijų nariams, pirmininkams, pirmininko pavaduotojams ir šių komisijų sekretoriams už darbą rinkimų komisijose atlyginama pagal darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenis, neviršijant tai rinkimų komisijai nustatytų asignavimų darbo užmokesčiui. Kitokio teisinio reguliavimo, susijusio su rinkimų komisijų narių darbo neatlygintumu, nei Rinkimų kodekse, nei Lėšų, skiriamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms, planavimo, skyrimo, apskaitos ir atsiskaitymo tvarkos apraše, patvirtintame VRK 2022 m. spalio

27 d. sprendimu Nr. Sp-101, nėra nustatyta. Taigi nei Vilniaus rajono savivaldybės rinkimų komisija, nei VRK neturėjo teisinio pagrindo veikti kitaip, nei joms leido galiojantys teisės aktai, t. y. jos privalėjo atsisakyti tenkinti pareiškėjo prašymą, žymėti jo atliktą komisijos nario funkcijų vykdymą darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose ir pagal tuos duomenis skaičiuoti atlyginimą. Pareiškėjas galėjo nesutikti būti paskirtas komisijos nariu ar bet kada atsistatydinti. Prieš tapdamas rinkimų komisijos nariu, pareiškėjas savanoriškai raštiškai pasižadėjo gerbti ir vykdyti Konstituciją bei įstatymus, taigi sutiko dirbti apmokamą rinkimų komisijos nario darbą. Asmeniui pageidaujant prie rinkimų organizavimo ir vykdymo prisidėti visuomeniniais ar savanorystės pagrindais, jis gali tokią teisę realizuoti, atlikdamas kitokius vaidmenis, numatytus Rinkimų kodekso 91–92 straipsniuose. Be to, pareiškėjas turi teisę savo nuožiūra gaunamą atlyginimą už vykdytas komisijos nario pareigas skirti labdarai ar paramai.

LVAT taip pat atkreipė dėmesį, kad visuomeninių santykių teisinis reguliavimas – darbo užmokesčio rinkimų komisijų nariams mokėjimo principai ir pagrindinės taisyklės – yra eksplicitiškai nustatytas Rinkimų kodekse. Pareiškėjui nepateikus įtikinamų argumentų, kad Rinkimų kodekse būtų būtina papildomai nustatyti galimybę rinkimų komisijos nariams atlikti savo funkcijas neatlygintinai, byloje konstatuota, kad legislatyvinė omisija šiuo aspektu neegzistuoja.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2024 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-848-552/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00301-2023-4

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl teisės normų, įtvirtinančių leidimo laikinai gyventi Lietuvoje panaikinimo pagrindus, konkurencijos Dėl užsieniečio, kurio leidimas laikinai gyventi Lietuvoje naikinamas, teisės būtų išklaustam

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjo leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo. Pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje panaikintas pagal UTPJ 50 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir 35 straipsnio 1 dalies 2 bei 5 punktus dėl to, kad norėdamas gauti leidimą laikinai gyventi pareiškėjas pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, taip pat dėl to, jog pareiškėjas neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakaktų pragyventi Lietuvoje.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nustatęs, kad UTPJ keliamus reikalavimus pareiškėjas turėjo atitikti ne tik prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje pateikimo, bet ir viso šio leidimo galiojimo metu.

Įvertinusi teismų praktiką dėl UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto taikymo, LVAT teisėjų kolegija konstatavo teisės normų, įtvirtintų UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkte¹ ir 14 punkte², konkurencijos teisinę padėtį bei pažymėjo, jog kvalifikuojant ginčo teisinius santykius svarbu nustatyti, kuri iš šių normų kvalifikuojamaisiais teisiniais požymiais glaudžiausiai koreliuoja su MD nustatytomis iš įstatymo kylančių prievolių pažeidimo aplinkybėmis. Taikant šį teisės normų konkurencijos įveikimo metodą, yra teisinis pagrindas konstatuoti, kad MD, patikrinimo metu surinkus duomenis, jog pareiškėjas, kuriam mokamas mažesnis nei prašyme ir tarpininkavimo rašte nurodytas mokėtinas mėnesio darbo užmokestis, neatitinka sąlygų, kurios nustatytos leidimui gyventi gauti konkrečiu UTPJ nustatytu pagrindu, ginčo santykiams taikytinas UTPJ 35 straipsnio 1 dalies 14 punkte, o ne 2 punkte įtvirtintas teisinis reguliavimas.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad MD tinkamai nustatė faktines aplinkybes, sudarančias pagrindą panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą laikinai gyventi Lietuvos

¹ Išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu duomenys, kuriuos jis pateikė norėdamas gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės <...>.

² Išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu jis neatitinka sąlygų, kurios nustatytos leidimui gyventi gauti konkrečiu šiame įstatyme nustatytu pagrindu.

Respublikoje, vadovaudamasis UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 5 punktu³, tačiau MD padarė faktinių aplinkybių teisinio kvalifikavimo klaidą, nurodydamas UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Vietoje UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto ginčytame sprendime atsakovas privalėjo nurodyti UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 14 punktą ir taikyti jame įtvirtintą teisinį reguliavimą. Tačiau dėl MD padarytos teisės klaidos, susijusios su pareiga motyvuoti, skundžiamas administracinis sprendimas negali būti panaikintas, nes jis pagrįstas kitais teisiniais motyvais (UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 14 punktu). Be to, aplinkybė, kad administracinis sprendimas grindžiamas teisiniu pagrindu, kurį teisėjų kolegija pripažino netinkamu susiklosčiusioms teisinėms aplinkybėms, galėtų sudaryti pagrindą panaikinti administracinį sprendimą tik tuo atveju, jeigu atsakovas turėtų diskreciją ginčo klausimais ir galėtų priimti kitokį sprendimą. Šiuo atveju atsakovas tokios diskrecijos neturi ir gali priimti tik tokį sprendimą, kuris iš esmės sukeltų tas pačias teises pasekmes kaip ir ginčytas administracinis sprendimas.

LVAT taip pat atkreipė dėmesį, kad pagal veiksmingos teisminės gynybos principą reikalaujama, jog teismas, vertindamas administracinio sprendimo teisėtumą, įsitikintų, jog šis sprendimas yra pagrįstas pakankamai svariomis faktinėmis aplinkybėmis ir šiame sprendime išdėstyti teisiniai argumentai. Kai administracinis sprendimas yra grindžiamas keliais savarankiškais teisiniais pagrindais, pakanka bent vieno, kad jis būtų pripažintas teisėtu. Byloje ginčytas sprendimas panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą gyventi Lietuvoje pagrįstas keliais savarankiškais motyvavimo ramsčiais, nepaisant to, kad jų faktinis pagrindas sutampa. Nustatęs, kad pareiškėjas negauna nustatyto dydžio darbo užmokesčio, MD, be kita ko, rėmėsi UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatomis dėl pakankamų pragyvenimo lėšų stokos. Teisėjų kolegijos vertinimu, kiekvienas iš UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 5 ir 14 punktuose nurodytų pagrindų atskirai yra pakankamas administracinio sprendimo teisėtumui pagrįsti, nes minėtieji pagrindai yra savarankiški, o ne kumuliatyvūs. Todėl MD padaryta teisės klaida, turinti įtakos tik vienam iš ginčyto administracinio sprendimo motyvavimo ramsčių, negali būti pakankama sprendimui panaikinti, nes ši klaida negalėjo turėti lemiamos įtakos ginčyto administracinio sprendimo teisėtumui.

Pasisakydamas dėl pareiškėjo teisės būti išklaustam, LVAT pabrėžė, kad sprendimai panaikinti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje yra priimami asmeniui, neprašiusiam šio sprendimo priimti, todėl šio asmens galimybė pareikšti nuomonę dėl numatomo sprendimo yra iš esmės suvaržyta. Vis dėlto, kiekvienas suinteresuotasis asmuo turi teisę apskųsti MD priimtus sprendimus, susijusius su išduoto leidimo gyventi Lietuvoje panaikinimu. Be to, šiuo atveju apskųsto sprendimo vykdymas buvo iškart sustabdytas pagal UTPĮ 139 straipsnio 1 dalies 1 punktą (iki 2024 m. liepos 1 d. galiojusi redakcija) nuostatas. Tai reiškia, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė šioje byloje, pateikus motyvuotą skundą dėl leidimo gyventi panaikinimo, šis sprendimas buvo nedelsiant nebetaikomas ir pradėtas įprastas procesas, per kurį gali būti užtikrinta asmens teisė būti išklaustam, todėl pareiškėjo teisės būti išklaustam esmė nebuvo paveikta. Tai atitinka supranacionalinių teismų praktiką, pagal kurią asmens išklausymas *a posteriori* (vėliau), nagrinėjant dėl nepalankaus sprendimo pateiktą skundą, tam tikromis aplinkybėmis gali užtikrinti teisės būti išklaustam paisymą. Byloje nesant jokių pareiškėjo situaciją individualizuojančių aplinkybių, pareiga jį išklausti prieš priimant ginčytą sprendimą beprasmiškai pailgintų administracinę procedūrą ir nepadidintų pareiškėjo teisinės apsaugos. Teisė būti išklaustam prieš priimant sprendimą panaikinti leidimą gyventi turi būti įgyvendinama, paisant pusiausvyros tarp suinteresuotojo asmens teisės būti išklaustam prieš priimant jam nepalankų sprendimą ir kompetentingų valstybės institucijų pareigos kovoti su neteisėta imigracija, ir negali būti naudojama kaip priemonė, pagal kurią administracinė procedūra būtų nepagrįstai apsunkinama.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą iš esmės paliko nepakeistą, tačiau pakeitė ginčytame MD sprendime nurodytą pareiškėjui išduoto leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo pagrindą iš UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 2 punkto į 35 straipsnio 1 dalies 14 punktą.

2024 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2417-415/2024
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03339-2024-9
[Prieiga internete](#)

Taip pat 2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2394-575/2024
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03332-2024-2

³ Išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu [užsienietis] neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje <...>.

[Prieiga internete](#)

Dėl užsieniečio ir bendrovės, į kurių užsienietis atvyksta dirbti, sąsajų vertinimo leidimo laikinai gyventi išdavimo procedūros metu

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, nustatęs, kad pareiškėja nepaneigė MD nurodytų pagrindų atsisakyti išduoti leidimą laikinai gyventi – pateikti tikrovės neatitinkantys duomenys, taip pat yra rimtas pagrindas manyti, jog gali kilti pareiškėjos nelegalios migracijos grėsmė.

Sutikdama su pirmosios instancijos teismo išvadomis, LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog MD pagrįstai byloje ginčytą sprendimą priėmė remdamasis UTPĮ 35 straipsnio 1 dalies 2 ir 12 punktais, kadangi pareiškėja prašyme ir bendrovė tarpininkavimo rašte pateikė duomenis, jog pareiškėja ketina dirbti bendrovėje, kuri faktiškai nevykdo deklaruojamos veiklos, taip pat yra didelė tikimybė, kad pareiškėja nedirbs prašyme nurodyto darbo, o bendrovė nemokės prašyme ir tarpininkavimo rašte nurodyto atlygio, dėl ko kyla nelegalios migracijos grėsmė. Šiomis aplinkybėmis teisėjų kolegija akcentavo, jog leidimo laikinai gyventi išdavimo pareiškėjai procedūroje tiek pareiškėja, tiek bendrovė yra tiesiogiai susiję asmenys (bendrovė darbui, nurodytam tarpininkavimo rašte, pasirinko būtent pareiškėją, o pareiškėja prašė leidimo laikinai gyventi, bendrovei išsipareigojus ją įdarbinti nurodytoms pareigoms ir mokėti nurodytą atlyginimą), todėl jų teikiama informacija (taip pat jos nepateikimas) turi būti vertinama bendrai. Aptariamose bylose kontekste bendrovės nebendradarbiavimas su MD nepateikiant sprendimui priimti reikšmingos informacijos apie realiai vykdomą ir ketinamą vykdyti veiklą (kokius pardavimus planuojama vykdyti, kiek vadybininkų ketinama įdarbinti, koku adresu jie dirbs, kur bus sandėliuojamos prekės) yra rimtas pagrindas manyti, jog bendrovei nevykdant deklaruojamų veiklų gali kilti pareiškėjos nelegalios migracijos grėsmė. Be to, pareiškėjos prašymo nagrinėjimo metu nustačius, jog bendrovėje įdarbintiems užsieniečiams 2024 m. vasario, kovo ir balandžio mėnesiais nebuvo mokamas darbo užmokestis, įvertinus tai, kad bendrovė nepateikė informacijos apie vykdomą ir ketinamą vykdyti veiklą, MD pagrįstai sprendė, jog duomenys, kuriuos pareiškėja ir bendrovė pateikė leidimui laikinai gyventi gauti, neatitiko tikrovės, kadangi veikla realiai nebuvo vykdoma ir nebus sukurti realūs pareiškėjos ir bendrovės darbo santykiai.

LVAT atmetė pareiškėjos apeliacinį skundą.

2024 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2416-821/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03372-2024-6

[Prieiga internete](#)

Taip pat 2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2464-789/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03368-2024-1

[Prieiga internete](#)

8.5. Užsieniečių sulaikymas

Dėl užsieniečio (ne prieglobsčio prašytojo) sulaikymo, esant priimtam sprendimui išsiųsti užsienietį iš Lietuvos

Pareiškėjas VSAT Užsieniečių registracijos centras (toliau – Centras) kreipėsi į teismą su teikimu, prašydamas užsieniečiui taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinti jį Centre, nustatant pareigą neišvykti iš apgyvendinimo vietai priklausančios teritorijos be apgyvendinimo vietos vadovo ar jo įgalioto asmens leidimo.

Pirmosios instancijos teismas Centro teikimą tenkino iš dalies – skyrė užsieniečiui alternatyvią sulaikymui priemonę – įpareigojimą elektroninių ryšių priemonėmis kiekvieną trečiadienį nuo 8.00 val. iki 17.00 val. pranešti Centrai apie savo buvimo vietą.

Byloje nustatyta, kad MD sprendimu užsieniečio leidimas laikinai gyventi Lietuvoje buvo panaikintas dėl to, jog duomenys, kuriuos jis pateikė, norėdamas gauti leidimą, neatitiko tikrovės, ir konstatavus, kad užsienietis neturi pakankamai lėšų ir (ar) negauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje;

nuspręsta užsienietį išsiųsti iš Lietuvos, uždraudžiant atvykti į Lietuvos Respubliką 24 mėnesius nuo išsiuntimo ir įtraukiant perspėjimą dėl šio draudimo į Šengeno informacinę sistemą.

LVAT pažymėjo, jog šiuo atveju užsienietis nesislapstė ir nesiekia slapstytis, byloje nebuvo įrodymų apie konkretų ir realų užsieniečio išsiuntimo proceso vykdymą, Centras taip pat nepateikė duomenų, kad užsienietis nevykdytų jam pirmosios instancijos teismo sprendimu paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės. Aplinkybė, kad užsienietis buvo baustas už padarytus administracinius nusižengimus Lietuvoje, teisėjų kolegijos vertinimu, nesudaro pakankamo pagrindo taikyti proporcingumo principą kitaip, nei jį taikė pirmosios instancijos teismas. Vien aplinkybė, jog užsienietis neįvykdė MD sprendimo savanoriškai išvykti iš Lietuvos, nesant kitų duomenų, leidžiančių pagrįstai įtarti, kad užsienietis gali pasislėpti, siekdamas išvengti išsiuntimo į kilmės valstybę, savaime taip pat nėra pakankama taikyti jam pačią griežčiausią alternatyvią sulaikymui priemonę, apribojant judėjimo laisvę. Užsieniečiui savo elgesiu neparodžius ketinimų išvykti iš Lietuvos Respublikos ar kitaip neteisėtai sutrukdyti Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms įgyvendinti jo išsiuntimą iš Lietuvos, pirmosios instancijos teismas pagrįstai ir teisėtai užsieniečiui taikė alternatyvią sulaikymui priemonę – įpareigojimą elektroninių ryšių priemonėmis kiekvieną trečiadienį nuo 8.00 val. iki 17.00 val. pranešti Centrai apie savo buvimo vietą. Ši priemonė nagrinėtu atveju, atsižvelgiant į byloje nustatytas faktines aplinkybes ir esančius įrodymus, kvalifikuota kaip proporcinga jos taikymo tikslui, t. y. užtikrinti užsieniečio išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos.

LVAT atmetė Centro apeliacinį skundą.

2024 m. lapkričio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2637-1188/2024

Teisminio proceso Nr. 4-45-3-00394-2024-0

[Prieiga internete](#)

8.6. Užsieniečių išvykimas iš Lietuvos Respublikos

8.6.4. Draudimas atvykti

Dėl užsieniečio nepiktnaudžiavimo migracijos procedūromis, darbdaviui atsisakius jį įdarbinti

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta uždrausti pareiškėjui atvykti į Lietuvos Respubliką nuo sprendimo priėmimo dienos 36 mėnesius bei įtraukti į Šengeno informacinę sistemą perspėjimą dėl draudimo atvykti ir apsigyventi nuo sprendimo priėmimo dienos 36 mėnesius, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad, siekdamas įgyvendinti draudimo atvykti tikslus bei išvengti piktnaudžiavimo analogiškais veiksmais ateityje, MD pareiškėjui taikė proporcingą priemonę.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, iš MD nurodytų aplinkybių, kad užsienietis nesudarė darbo sutarties, nes jis neatvyko dirbti, neatvyko į Lietuvą, nedeklaravo gyvenamosios vietos, negalima daryti išvados, kad jis piktnaudžiavo migracijos procedūromis. Užsienietis dėl to pateikė racionalius paaiškinimus (darbdavys atsisakė jį įdarbinti), kuriais abejoti nebuvo pakankamo pagrindo. Draudimas atvykti į Lietuvos Respubliką turėtų būti nustatomas, kai užsienietis nesąžiningais veiksmais piktnaudžiavo migracijos procedūromis. Nagrinėtoje byloje nesant tokių įrodymų, MD įgyvendindamas savo diskreciją padarė aiškią (aplinkybių vertinimo ir teisės taikymo) klaidą, priimtas sprendimas nėra proporcingas, t. y. atsakovas akivaizdžiai peržengė diskrecijos ribas. Ginčytame sprendime taip pat nebuvo motyvų dėl į Šengeno informacinę sistemą įvesto perspėjimo proporcingumo, pagrįsto individualiu pareiškėjo vertinimu, apimančiu trečiosios šalies piliečio asmeninių aplinkybių vertinimą bei draudimo atvykti ir apsigyventi padarinius.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą.

2024 m. lapkričio 6 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2378-575/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02580-2024-6

[Prieiga internete](#)

9. Prieglobstis

9.1. Prieglobsčio prašymo pateikimas ir jo nagrinėjimas

Dėl Dublino reglamente įtvirtintos diskrecinės išlygos taikymo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta perduoti pareiškėją (prieglobsčio prašytoją) Lenkijos Respublikai, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nustatęs, kad pareiškėjui abiejų (Lietuvos ir Lenkijos) leidimų laikinai gyventi galiojimo laikas yra pasibaigęs mažiau kaip prieš dvejus metus, atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą prisiėmė valstybė narė, kuri išdavė teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą, suteikusi teisę būti šalyje ilgiausią laikotarpį, t. y. Lenkija. Kitos ES valstybės narės turi teisę, bet ne pareigą nuspręsti nagrinėti prieglobsčio prašymą tuo atveju, jei nustatoma, kad už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita ES valstybė narė.

Sutikdamas su pirmosios instancijos teismo išvadomis, LVAT papildomai pažymėjo, jog Dublino reglamento⁴ 17 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta diskrecinė išlyga, numatanti, kad kiekviena valstybė narė nukrypdoma nuo 3 straipsnio 1 dalies gali nuspręsti nagrinėti trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės jai pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai ji pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą. MD, gavęs pareiškėjo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo, turėjo teisę, o ne pareigą pasinaudoti Reglamento 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta diskrecine išlyga. Ginčytame sprendime MD tinkamai įvertino pareiškėjo situaciją: šeimos ryšių Lietuvoje nėra, socialiniai ryšiai su kitais Lietuvos Respublikoje gyvenančiais asmenimis nepagrindžia prielaidos, jog Lietuvos Respublika būtų tinkamiausia ES valstybė narė jo prašymui suteikti prieglobstį nagrinėti, nenustatyta individualių humanitarinių priežasčių, dėl kurių pareiškėjo perdavimas Lenkijos Respublikai sukeltų jam pernelyg didelę ir neproporcingą žalą. Rezidavimas ir darbas ES valstybėje narėje nėra kriterijus, reikšmingas nustatant valstybę, atsakingą už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2458-415/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03300-2024-7

[Prieiga internete](#)

10. Lietuvos Respublikos pilietybė

10.3. Lietuvos Respublikos pilietybės netekimas

Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo, įgijus kitos valstybės pilietybę, ir su tuo susijusių pasekmių – Europos Sąjungos pilietybės netekimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo, kuriuo nustatyta, kad pareiškėjas neteko Lietuvos Respublikos pilietybės dėl to, kad įgijo kitos valstybės pilietybę, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, nustatęs, kad pareiškėjas sąmoningais veiksmais elgėsi nerūpestingai ir neatsakingai – būdamas informuotas ir žinodamas apie dėl jo atliekamą teisės turėti dvigubą pilietybę tikrinimo procedūrą, taip pat būdamas įpareigotas pateikti tokią teisę patvirtinančius duomenis, atsisakė priimti jam siunčiamus pranešimus, nebendradarbiavo su MD ar Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Ministerija), ir turėdamas Rusijos Federacijos pilietybę iki skundžiamo įsakymo priėmimo nevykdė pareigos apie tai per 2 mėnesius informuoti atitinkamas Lietuvos Respublikos institucijas.

LVAT atkreipė dėmesį, jog byloje nesutariama, ar pareiškėjas, kaip iki 1940 m. birželio 15 d. iš Lietuvos išvykusio jo senelio palikuonis, pagal Konstituciją ir Pilietybės įstatymą gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis, ir ar toks klausimas pagrįstai bei teisėtai išspręstas pagal visus objektyvius duomenis tuo aspektu, kad galbūt nebuvo įvertinti visi duomenys, įskaitant pareiškėjo iš Rusijos Federacijos gautus archyvinis duomenis, apie pareiškėjo senelį, lietuvių kilmės asmenį, iš Biržų į Pskovą atvykusį 1938 m. gruodžio 10 d. dirbti ir gyventi kartu su ten nuolat gyvenusia rusų tautybės žmona.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog grėsmių nacionaliniam saugumui kontekste aktuali Konstitucinio Teismo 2017 m. spalio 20 d. sprendime patikslinta dvigubos

⁴ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai.

(daugybinės) pilietybės konstitucinių pagrindų išplėtimo perspektyvos pagal geopolitinę orientaciją samprata tuo aspektu, kad Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies (išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis) pakeitimo referendumu kriterijumi gali būti ir Konstitucijoje įtvirtinta Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija, tačiau, referendumu nepakeitus Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalies, įstatymu negali būti nustatyta, kad Lietuvos Respublikos piliečiai, po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę iš Lietuvos Respublikos ir įgiję Europos Sąjungos arba (ir) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybės narės pilietybę, gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiai.

LVAT atkreipė dėmesį, kad aptariamos administracinės bylos kontekste pareiškėjas, kuris neginčijo savo gimimo Lietuvoje 1978 metais ir tėvų nuolatinės gyvenamosios vietos buvimo Lietuvoje 1990 m. kovo 11 d., negali būti tapatinamas su „lietuviais, gyvenančiais kitose valstybėse“ ar „užsienio lietuviais“, kurie nurodyti Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarime. Pilietybės įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta išlyga „jeigu 1990 m. kovo 11 d. jų nuolatinė gyvenamoji vieta buvo ne Lietuvoje“, sistemiškai aiškinama kitų šio įstatymo nuostatų kontekste, lemia, kad tiek minėto išvykusio asmens, tiek jo palikuonio, kuris gali būti suprantamas jo vaiko, vaikaitio ir provaikaitio aspektais, gyvenamajai vietai 1990 m. kovo 11 d. buvus ne Lietuvoje po jų išvykimo iki 1990 m. kovo 11 d. nuolat gyventi j kitą valstybę, jie visi (kiekvienas atskirai) gali įgyvendinti teisę būti Lietuvos Respublikos piliečiu ir kartu kitos valstybės piliečiu pagal Pilietybės įstatymo 7 straipsnio 3, 4 punktus bei 2 straipsnio 3 dalį ir 7 dalį. Vadinas, asmens, išvykusio iš Lietuvos iki 1990 m. kovo 11 d. nuolat gyventi j kitą valstybę, vaikas ar vaikaitis arba provaikaitis negali būti vertinamas kaip toks iš Lietuvos iki minėtos datos išvykusiojo asmens palikuonis, kuris gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis, nes jis gimė Lietuvoje iki 1990 m. kovo 11 d., jo tėvams (seneliams) sugrįžus nuolat gyventi j Lietuvą iki 1990 m. kovo 11 d. ir turėjus nuolatinę gyvenamąją vietą Lietuvoje 1990 m. kovo 11 d.

Pareiškėjas, gimęs Lietuvoje ir turėjęs jam išduotą Lietuvos Respublikos pasą, nebuvo nei kitoje valstybėje gyvenantis lietuvis, kuris siektų lengvesnėmis sąlygomis (be įprastinių natūralizacijos sąlygų) įgyvendinti teisę j Lietuvos Respublikos pilietybę, nei užsienio lietuvis, kuris pagal savo senelių ar vieno iš senelio turėtą sąsają su Lietuva pilietybės santykių lygmenyje, siektų Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo. Pareiškėjo pabrėžiama jo senelio išvykimo ar galbūt politiškai motyvuoto pasitraukimo iš Lietuvos 1938 metais aplinkybė galėtų turėti esminės svarbos, jei pareiškėjo tėvai nebūtų turėję nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje 1990 m. kovo 11 d. Pareiškėjo senelio (senelių) išvykimo ar galimo pasitraukimo iš Lietuvos 1938 metais aplinkybė, net jei ji būtų laikoma įrodyta, niekaip negali pakeisti pareiškėjo teisinės padėties Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo aspektu (galėjimo turėti dviejų valstybių pilietybes kontekste), kai nėra ginčo dėl pareiškėjo gimimo Lietuvoje 1978 metais ir jo tėvų nuolatinės gyvenamosios vietos buvimo Lietuvoje 1990 m. kovo 11 d. Pareiškėjas, turėdamas dviejų valstybių pilietybes ir apie tai neinformuodamas Lietuvos Respublikos jos teisės aktų nustatyta tvarka netgi kelis kartus būdamas paragintas, pats sukūrė prielaidas savo netikrumui dėl galimybės būti Lietuvos Respublikos piliečiu ir Rusijos Federacijos piliečiu konstituciškai ribotos išimties tvarka. Tokios galimybės konstituciniai ribojimai, kuriuos Lietuvoje bandyta sušvelninti 2019 m. gegužės 12 d. surengtu referendumu, ir su tuo susiję Lietuvos visuomenėje bei išeivijoje kilę debatai neabejotinai turėjo būti žinomi Lietuvos Respublikos pilietybę 2019–2021 metais turėjusiam pareiškėjui.

LVAT taip pat pažymėjo, jog pareiškėjas, skundžiamu įsakymu netekdamas Lietuvos Respublikos pilietybės, kartu neteko ES pilietybės, kurią įgijo ir turėjo, būdamas Lietuvos Respublikos piliečiu, t. y. neteko ES piliečio statuso ir jam priskiriamų (su juo susijusių) teisių. Šiuo aspektu byloje atkreiptas dėmesys, kad ES pilietybė – tai ES pirminės teisės institutas, kylantis iš SESV. ES teisėje niekada nebuvo siekiama paveikti valstybių narių kompetencijos nustatyti pilietybės įgijimo ir netekimo sąlygas, o ESTT niekada nekvestionavo šios valstybių narių kompetencijos. Vis dėlto, MD ir Ministerijai priskirtina pareiga sistemiškai ir savo iniciatyva nagrinėti pareiškėjo, kaip ES piliečio, teisių galimą pažeidimą, galėjusį susidaryti po valstybės narės pilietybės netekimo įvykus ES pilietybės netekimui, t. y. įvertinti, ar buvo pakenkta SESV 21 straipsnio 1 dalies veiksmingumui, jeigu dėl šios pareigos nevykdymo pareiškėjui sutrukdyta pasiremti įrodymais, patvirtinančiais skundžiamo įsakymo neatitikimą proporcingumo principui. Tačiau, nors nacionalinėms valdžios institucijoms pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus ketinant priimti sprendimą dėl valstybės narės pilietybės netekimo būtina vertinti ir įsitikinti, ar toks sprendimas faktiškai nesukels neproporcingų pasekmių, toks neįvykęs vertinimas byloje esančiuose MD ir Ministerijos aktuose buvo nulemtas pareiškėjo pareigų nevykdymo ir nebendradarbiavimo. Be to, MD surinkta ir Ministerijos turėta informacija apie pareiškėjo Maskvoje sudarytą santuoką, vykdomą ūkinę veiklą gyvenamųjų namų statybos (nekilnojamojo turto plėtojimo) srityje bei įgytą (turimą) Rusijos Federacijos pilietybę sudarė pakankamas prielaidas šių institucijų įsitikinimui, kad Lietuvos Respublikos pilietybės netekimas,

sukelsiantis ES pilietybės netekimą, nesukels neproporcingų padarinių pareiškėjo Maskvoje sudarytai santuokai ir vykdomai ūkinei veiklai bei įgytai (turimai) Rusijos Federacijos pilietybei, taip pat galimybei nustatyta bendra tvarka aplankyti tėvus (vieną iš tėvų) bei artimuosius Lietuvoje.

LVAT vertinimu, MD, po pakartotinių kreipimūsi į pareiškėją nesulaukęs jo reagavimo (bendradarbiavimo) ir gavęs pakankamus jo paprašytus kitų Lietuvos valstybės įstaigų turimus archyvinius duomenis apie pareiškėjo tėvus ir senelius, turėjo pakankamą faktinį ir teisinį pagrindą netęsti pastangų susisiekti su nebendradarbiaujančiu pareiškėju ir inicijuoti pareiškėjo turėtos Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo procedūrą. Vien tai, kad pareiškėjas MD pranešime nebuvo papildomai informuotas, kad jam nepateikus pranešimo ir trūkstamų dokumentų taikomos Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo, įgijus kitos valstybės pilietybę, procedūros nulems (sukels) jo turėto ES piliečio statuso ir jam priskiriamų teisių netekimą, aptariamoms bylos atveju pagal faktinių aplinkybių visumą ir ekstraordinarinį geopolitinį kontekstą 2022 metais nesudarė pakankamo pagrindo nustatyti, kad MD ir Ministerijos veiksmuose, atliktuose taikant Lietuvos teisės aktus, susidarė automatinis pilietybės santykių nutraukimas.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2200-1188/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00076-2023-3

[Prieiga internete](#)

11. Konkurencija

11.2. Draudžiami susitarimai

Dėl Notarų rūmų išaiškinimų, susijusių su atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą skaičiavimu, vertinimo konkurencijos teisės požiūriu

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo nuspręsta, jog Lietuvos notarų rūmai (toliau – Notarų rūmai) ir jų prezidiumo nariai pažeidė Konkurencijos įstatymo ir SESV reikalavimus.

Notarų rūmų prezidiumo nutarimais buvo patvirtinti išaiškinimai dėl skaičiuotino atlyginimo notarams, imamo už šiuos veiksmus: 1) hipotekos (įkeitimo) sandorių tvirtinimą ir vykdomųjų įrašų atlikimą tais atvejais, kai sandorio šalys nenurodo įkeičiamo objekto vertės, taip pat tais atvejais, kai vienu hipotekos sandoriu įkeičiami keli nekilnojamieji daiktai; 2) notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas tais atvejais, kai viena sutartimi nustatomas servitutas keliems nekilnojamiems daiktams; 3) mainų sutarties patvirtinimą tais atvejais, kai viena sutartimi mainomos kelių daiktų dalys.

Konkurencijos tarybos vertinimu, priėmę šiuos išaiškinimus, kuriais buvo nustatyti atlyginimo dydžiai už tam tikrų notarinių veiksmų atlikimą, Notarų rūmai ir jų prezidiumo nariai sudarė draudžiamą susitarimą, kurio tikslas buvo apriboti notarų konkurenciją.

Pirmosios instancijos teismas patenkino Notarų rūmų ir jų prezidiumo narių skundą. Nesutikdama su teismo sprendimu, Konkurencijos taryba LVAT padavė apeliacinį skundą.

LVAT, nagrinėdamas Konkurencijos tarybos apeliacinį skundą ir suabejojęs dėl Europos Sąjungos teisės aiškinimo ir taikymo ginčo atveju, ypač atsižvelgiant į specifinį notarų veiklos pobūdį, kreipėsi į ESTT, kuris priėmė 2024 m. sausio 18 d. sprendimą byloje *Lietuvos notarų rūmai ir kt., C-128/21*.

Atsižvelgęs į ESTT pateiktus konkurencijos teisės išaiškinimus, LVAT konstatavo, jog notariniai veiksmai, dėl kurių Konkurencijos taryba išaiškinimus laikė draudžiamu susitarimu, nėra priskirtini viešosios valdžios funkcijoms, todėl byloje notarų veikla, dėl kurios priimti išaiškinimai, laikyta ekonomine veikla, o notariai pripažinti ūkio subjektais. Spręsdamas dėl priimtų išaiškinimų vertinimo, LVAT priėjo prie išvados, jog išaiškinimai turi būti laikomi konkurencijos ribojimu pagal tikslą, t. y. susitarimu (asociacijos sprendimu), lėmusiu horizontalų atitinkamų paslaugų kainų nustatymą. Išaiškinimais notarams įtvirtinus atitinkamos notarinės paslaugos konkretaus atlyginimo apskaičiavimo būdą, taip pat tam tikroms paslaugoms nustačius maksimalų atlyginimo dydį, buvo panaikinta notarų diskrecija individualiai spręsti dėl konkrečių atveju taikytino atlyginimo dydžio. LVAT vertinimu, šis horizontalus atlyginimo nustatymo būdas objektyviai apribojo kiekvieno notaro savarankiškumą turimos diskrecijos ribose formuoti individualią kainodarą ir sudarė prielaidas šiuo aspektu notarams veikti vieningai, taikant tokius pačius įkainius.

LVAT, įvertinęs ginčo faktines ir teises aplinkybes, padarė išvadą, jog byloje identifikuota visuma aspektų, reikšmingų Konkurencijos įstatymo ir SESV pažeidimo konstatavimui. Tačiau pažymėjęs tai, jog Notarų

rūmų prezidiumo nutarimai priimami vadovaujantis kolegialumo principu ir yra laikytini pačių Notarų rūmų, o ne individualių prezidiumo narių pozicijomis, LVAT nepritarė Konkurencijos tarybai tuo aspektu, jog Notarų rūmų prezidiumo nariai laikytini atsakomybės už nustatytą pažeidimą subjektais. Kadangi Notarų rūmų prezidiumo nariai nepripažinti draudžiamo susitarimo bendravykdžiais, nuspręsta, jog jiems baudos neturėjo būti skiriamos.

Konkurencijos tarybos apeliacinis skundas tenkintas iš dalies ir pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas. Notarų rūmų skundas atmestas, o šių rūmų prezidiumo narių notarų skundas patenkintas ir panaikinta ginčyto nutarimo dalis, susijusi su šiais asmenimis.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2024 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-215-629/2024
Teismo proceso Nr. 3-61-3-01686-2018-5

[Prieiga internete](#)

13. Muitinės veikla

13.9. Kiti su muitinės veikla susiję klausimai

Dėl suinteresuoto asmens galimybės ikiteismine tvarka skųsti teritorinės muitinės sprendimą dėl laikino prekių sulaikymo Muitinės departamentui

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas, be kita ko, kilo dėl to, ar Muitinės departamentui gali būti skundžiamas teritorinės muitinės inspektorius sprendimas laikinai sulaikyti prekes.

Pirmosios instancijos teismas vertino, kad Muitinės departamentas turi įgalinimus nagrinėti skundus dėl tokių teritorinės muitinės sprendimų. Tačiau apeliacinį skundą pateikęs šis mokesčių administratorius, be kita ko, teigė, kad prekių sulaikymas yra procesinis veiksmas ir nelaikytinas muitinės sprendimu, kurio surašymas gali būti skundžiamas Muitinės departamentui.

Muitinės įstatymo 31 straipsnyje nustatyta, kad dėl teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų sprendimų ar jų nepriėmimo skundai teikiami Muitinės departamentui; dėl Muitinės departamento sprendimų ar jų nepriėmimo – Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui.

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, įstatymų leidėjas šiuo įstatymu neapibrėžė, kas yra laikytina „muitinės sprendimu“, bet Muitinės įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodė, kad šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos, be kita ko, Sąjungos muitinės kodekse⁵. Šio kodekso 5 straipsnio 39 punkte nustatyta, kad sprendimas – bet kuris muitinės veiksmas, susijęs su muitų teisės aktais, kuriuo duodamas nurodymas konkrečiu atveju, sukeliantis teisinės pasekmės atitinkamam asmeniui arba asmenims.

Įvertinusi skirtingose Sąjungos muitinės kodekso kalbinėse versijose⁶ naudojamus prasminius akcentus, teisėjų kolegija sprendė, kad nėra pagrindo aiškinti terminą „nurodymas“ siaurinamai, todėl minėtame Muitinės įstatymo 31 straipsnyje minimas „sprendimas“ aiškintinas kaip bet koks muitinės priimtas aktas, susijęs su muitų teisės aktais, kuriame yra nutariama konkrečiu klausimu ir sukeliama reikšmingos teisinės pasekmės atitinkamam asmeniui ar asmenims.

Kadangi pareiškėjo ginčytu prekių sulaikymo protokolu buvo reikšmingai apribotos jo nuosavybės teisės, todėl sutinkamai su Muitinės įstatymo 31 straipsniu tokie protokolai (teritorinės muitinės sprendimai sulaikyti prekes) gali būti skundžiami Muitinės departamentui ikiteismine tvarka ir po to Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui.

2024 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1009-575/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07785-2023-7

[Prieiga internete](#)

⁵ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas.

⁶ lenkų kalba – „decyzja“ oznacza każdy akt wydany przez organy celne odnoszący się do przepisów prawa celnego zawierający orzeczenie w konkretnej sprawie, który pociąga za sobą skutki prawne dla zainteresowanej osoby lub zainteresowanych osób; anglų kalba – „decision“ means any act by the customs authorities pertaining to the customs legislation giving a ruling on a particular case, and having legal effects on the person or persons concerned; prancūzų kalba – „décision“: tout acte concernant la législation douanière pris par une autorité douanière statuant sur un cas donné et qui a des effets de droit sur la ou les personnes concernées.

16. Teritorijų planavimas

16.2. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai

16.2.3. Kompleksinio teritorijų planavimo procesas

16.2.3.3. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumento sprendinių derinimas

Dėl termino, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl planavimo organizatoriaus pateikto kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimo, pažeidimo teisinių pasekmių

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo komisijos 2022 m. gegužės 11 d. derinimo išvados, kuria atsisakyta derinti jai pateiktą detalų planą, bei pareiškėjos reikalavimo įpareigoti savivaldybės administraciją pateikti šį kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą tikrinti Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai.

Pirmosios instancijos teismas panaikino ginčytą derinimo išvadą bei įpareigojo atsakovą iš naujo išnagrinėti prašymą dėl derinimo, tačiau atmetė reikalavimą dėl įpareigojimo perduoti detalų planą tikrinti teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai.

Pareiškėjos apeliacinį skundą nagrinėjusi LVAT teisėjų kolegija su tokiu pirmosios instancijos teismo sprendimu nesutiko, pirmiausia akcentavusi, kad Teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPĮ) 26 straipsnio 8 dalyje, be kita ko, nustatyta, jog vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimas atliekamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti šį dokumentą pateikimo dienos. Jeigu per šį terminą planavimo organizatoriui nepateikiama išvada ar Teritorijų planavimo komisijos posėdžio protokolas dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimo ar atsisakymo jį derinti, laikoma, kad derinanti institucija ar Teritorijų planavimo komisija šį dokumentą suderino ir jis gali būti teikiamas tikrinti teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai (TPĮ 26 str. 12 d.).

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, ginčo detalusis planas minėtai Teritorijų planavimo komisijai buvo pateiktas 2022 m. balandžio 20 d., todėl jo derinimas, vadovaujantis TPĮ 26 straipsnyje 8 dalies nuostatomis, taip pat atsižvelgiant į tai, kad nebuvo jokių duomenų apie termino pratęsimą, turėjo būti atliktas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo derinti pateikimo dienos, t. y. iki 2022 m. gegužės 4 d. Teritorijų planavimo komisijos 2022 m. gegužės 11 d. posėdžio protokolas dėl atsisakymo derinti šį kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą priimtas pasibaigus TPĮ 26 straipsnyje 8 dalyje nustatytam terminui, yra neteisėtas ir naikintinas visų pirma vien dėl šios priežasties. Kadangi teritorijų planavimą reglamentuojantys teisės aktai nenumato, jog, pasibaigus Teritorijų planavimo įstatymo 26 straipsnyje 8 dalies nustatytiems kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų derinimo terminams, Teritorijų planavimo komisijos posėdžio protokolas dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimo ar atsisakymo jį derinti gali būti priimamas, jį dėl šios priežasties panaikinus, turi būti taikomos TPĮ 26 straipsnio 12 dalies nuostatos.

LVAT pirmosios instancijos teismo sprendimą pakeitė.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1450-624/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02490-2022-4

[Prieiga internete](#)

19. Registrai

19.4. Kiti su registrais susiję klausimai

Dėl duomenų apie uždarnosios akcinės bendrovės akcininko sudarytus akcijų perleidimo sandorius pateikimo Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkos

Byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl VĮ Registrų centro sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjos prašymas Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (toliau – JADIS) pakeisti (atnaujinti) jos duomenis ir duomenis apie UAB „Build Stuff Training“, „Fix Management“ bei „G. Y. Consulting“ (toliau – Bendrovės) akcininkus, pareiškėjai pardavus šių Bendrovių akcijas, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė, konstatavęs, kad duomenis JADIS gali teikti tik juridinio asmens vadovas arba jo įgaliotas fizinis asmuo, o pareiškėja nepatenka į šių subjektų sąrašą.

LVAT pažymėjo, jog sisteminis ginčui aktualių teisės aktų nuostatų, be kita ko, kad duomenis JADIS teikia juridinio asmens valdymo organas, jei įstatymuose ir steigimo dokumentuose nenurodyta kitaip, arba kitas juridinio asmens vardu įgaliotas teikti duomenis sistemai fizinis asmuo (JADIS nuostatų⁷ 11.1 p.), kad už nurodytų duomenų pateikimą JADIS tvarkytojui atsakingas bendrovės vadovas (Akcinijų bendrovių įstatymo 41¹ str. 1, 3 d.), aiškinimas paneigia pareiškėjos teiginius dėl galimo poįstatyminio akto prieštaravimo aukštesnės galios teisės aktui. Įstatyme įtvirtinta bendrovės vadovo atsakomybė suponuoja atitinkamas jo pareigas – šiuo atveju aktualių duomenų pateikimą JADIS teisės aktų nustatyta tvarka. Aiškindamas šių normų pobūdį, pirmosios instancijos teismas pagrįstai rėmėsi viešojoje teisėje dominuojančiu imperatyviuoju teisinio reguliavimo metodu, nes aptariamose teisės nuostatose nėra numatyta kokių nors galimų kitokio veikimo būdų, taigi teisės santykio subjektų elgesys apribotas konkrečiu nustatytu būdu, nėra dispozityvaus elgesio galimybių.

Pareiškėjos apeliacinio skundo argumentus, kad ginčo santykiams taikytinos CK 2.68 straipsnio nuostatos, numatančios, jog Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojas, atsisakydamas registruoti juridinio asmens dokumentų ar duomenų pakeitimus, privalo priimti motyvuotą sprendimą, LVAT laikė nepagrįstais, nes ši nuostata skirta reglamentuoti kitokio pobūdžio teisinius santykius. Pagal Juridinių asmenų registro įstatymo 3 straipsnį JAR steigėja yra Vyriausybė, valdytojas – Teisingumo ministerija, o tvarkytojas – VĮ Registrų centras. Pagal JAR nuostatus⁸ tarp JAR tvarkomų duomenų nepatenka duomenys apie uždarytų akcinių bendrovių akcininkus bei jų akcijų įgijimą ar perleidimą, kai uždarosios akcinės bendrovės akcininkais yra daugiau negu vienas asmuo, taip pat nėra numatyta galimybė uždarosios akcinės bendrovės akcininkui teikti duomenis JAR. Duomenys apie uždarosios akcinės bendrovės akcininkus yra kaupiami JADIS, juos teikti gali juridinio asmens valdymo organas, jei įstatymuose ir steigimo dokumentuose nenurodyta kitaip, arba kitas juridinio asmens vardu įgaliotas teikti duomenis sistemai fizinis asmuo; įgaliotas asmuo gali teikti duomenis, jei įgaliojimas pateiktas sistemos tvarkytojo nustatyta tvarka ir priemonėmis (JADIS nuostatų 11.1 p., 15.6 p.). Aplinkybė, kad JADIS valdytojas taip pat yra Teisingumo ministerija, o tvarkytojas – VĮ Registrų centras, savaime nekeičia nustatytos duomenų apie uždarosios akcinės bendrovės akcininko sudarytus akcijų perleidimo sandorius pateikimo tvarkos, nes JAR ir JADIS yra skirtingas funkcijas atliekantys bei skirtingus duomenis tvarkantys registrai.

Pareiškėja taip pat teigė, kad nustatyta duomenų apie perleistą uždarosios akcinės bendrovės akcijas pateikimo tvarka jos konkrečioje situacijoje (skundo surašymo dieną tarp pareiškėjos ir juridinių asmenų vadovo vyksta teisinis ginčas (skyrybų procesas)) riboja jos nuosavybės teises. Tačiau LVAT sprendė, jog šie argumentai nesudaro pagrindo pripažinti atsakovo veiksmus neteisėtais. Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad siekdama realizuoti savo akcininkės teises, disponavimas kuriomis iš esmės yra reglamentuojamas privatinės teisės normų, jas pareiškėja gali ginti Akcinių bendrovių įstatymo 41¹ straipsnio 4 dalyje numatytu būdu – ginčydama Bendrovių vadovo (pareiškėjos buvęs sutuoktinis) neveikimą, t. y. įstatyme nustatytos prievolės nevykdymą, civiline tvarka bendrosios kompetencijos teisme.

Šiomis aplinkybėmis pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-329-492/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02399-2022-2

[Prieiga internete](#)

Dėl išlygos, kai uždaroji akcinė bendrovė gali Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui nepateikti akcininko duomenų, taikymo sąlygų

Šioje byloje nagrinėtu atveju ginčas kilo dėl VĮ Registrų centro sprendimo, kuriuo atsisakyta registruoti duomenis Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (toliau – JADIS) apie uždarosios akcinės bendrovės akcininką – užsienio valstybės fizinį asmenį, pareiškėjui nepateikus šio akcininko asmens dokumento kopijos, teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėjas VĮ Registrų centrui pateikė paaiškinimą, kad kontaktas su minėtu akcininku yra visiškai nutrūkęs, jis neturi šio akcininko asmens dokumento kopijos.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

⁷ Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. 1R-231.

⁸ Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407.

LVAT pažymėjo, kad JADIS tvarkytojas teisingai sprendė, jog pareiškėjas, norėdamas pateikti duomenis JADIS apie akcininką (užsienio valstybės fizinį asmenį), turėjo pateikti jo asmens dokumento kopiją, kaip to reikalauja JADIS nuostatų⁹ 52 punktas. JADIS nuostatų 4 punkte (2016 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 1R-125 redakcija) nustatyta, kad uždaroji akcinė bendrovė, kuri neturi duomenų apie uždarnosios akcinės bendrovės akcininką – fizinį asmenį (vardas, pavardė, asmens kodas ir gyvenamoji vieta arba korespondencijos adresas) ir šie duomenys nebuvo nustatyti po to, kai uždaroji akcinė bendrovė, siekdama nustatyti akcininko duomenis, kreipėsi į Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytoją ar duomenų subjektą, gali JADIS tvarkytojui nepateikti šio uždarnosios akcinės bendrovės akcininko duomenų, jeigu: 4.1. uždaroji akcinė bendrovė įsteigta iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios arba uždaroji akcinė bendrovė sukurta reorganizuojant iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios įsteigtus juridinius asmenis; 4.2. bendra JADIS tvarkytojui nepateikiamų uždarnosios akcinės bendrovės išleistų akcijų, nuosavybės teise priklausančių šio įsakymo 4 punkto pirmojoje pastraipoje nurodytiems akcininkams, procentinė dalis sudaro ne daugiau kaip 10 procentų visų uždarnosios akcinės bendrovės išleistų akcijų.

LVAT vertinimu, pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad pareiškėjo atvejis neatitiko nurodytos išlygos, kai uždaroji akcinė bendrovė gali JADIS tvarkytojui nepateikti uždarnosios akcinės bendrovės akcininko duomenų, jeigu atitinka JADIS nuostatų 4 punkte (2016 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 1R-125 redakcija) nustatytas sąlygas, kurios nėra alternatyvios. LVAT nesutiko su pareiškėjo aiškinimu, kad minėtame JADIS nuostatų punkte nustatytos sąlygos yra alternatyvios, kadangi tokios išvados nepatvirtina nei lingvistinis, nei loginis šios normos aiškinimas, o pareiškėjas neatitiko vienos iš sąlygų – nėra įsteigtas iki Juridinių asmenų registro veiklos pradžios.

Teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, kad Juridinių asmenų registras ir JADIS tarpusavyje keičiasi bendrovių duomenimis, t. y. atsakovas VĮ Registrų centras įgyvendina Juridinių asmenų registro sąveiką su kitais registras, JADIS ir kitomis valstybės informacinėmis sistemomis bei klasifikatoriais, perduodamas jiems ir priimdamas iš jų duomenis. Tačiau tai nesudaro pagrindo spręsti, kad VĮ Registrų centrui, kaip Juridinių asmenų registro tvarkytojui ar kaip JADIS tvarkytojui, suteikta kokia nors teisė pačiam įrašyti, koreguoti, taisyti duomenis JADIS (žr., pvz., LAT 2024 m. vasario 27 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-20-381/2024 54 p.). Taigi, LVAT sprendė, kad JADIS tvarkytojas pagrįstai reikalavo iš pareiškėjo pateikti visus teisės aktuose nurodytus dokumentus, kad apie pareiškėją, kaip apie juridinį asmenį, būtų nurodyti visi įstatymų reikalaujami duomenys, ir šis pareiškėjui taikomas reikalavimas yra proporcingas, adekvatus bei būtinas teisės aktuose įtvirtintiems tikslams pasiekti.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2024 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-533-602/2024

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02753-2022-7

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.2. Civilinės atsakomybės sąlygos

20.2.3. Žala

20.2.3.1. Turtinė žala

Dėl žalos, kilusios šalinant neteisėtų statybų padarinius Kuršių nerijos nacionaliniame parke, atlyginimo

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl žalos, kilusios dėl neteisėtų statybų padarinių šalinimo Kuršių nerijos nacionaliniame parke (toliau – Parkas), atlyginimo iš Lietuvos valstybės ir Neringos savivaldybės.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino iš dalies ir priteisė jam iš Lietuvos valstybės bei Neringos savivaldybės, proporcingai teismo nustatytam savivaldybės ir valstybės institucijų kaltės laipsniui, iš viso 2 788 617,63 Eur turtinei žalai atlyginti, taip pat procesines palūkanas ir bylinėjimosi išlaidas. Apeliacinius skundus dėl šio teismo sprendimo padavė tiek pareiškėjas, tiek atsakovai.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismui, kad byloje nustatytos aplinkybės dėl ginčui aktualiu laikotarpiu Vyriausybės lygiu sudarytos specialios darbo grupės su teismų sprendimų dėl neteisėtų statybų Parke įgyvendinimu ir žalos atlyginimu susijusioms problemoms spręsti bei atsižvelgiant į šios

---

⁹ Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. 1R-231.

darbo grupės siūlymą inicijuota Parko generalinio plano keitimo procedūra, siekiant sudaryti sąlygas taikos sutarčiai, taip pat tarp pareiškėjo ir valdžios institucijų vykęs susirašinėjimas bei derybos dėl ginčo pastatų pertvarkymo galimybių jų negriaunant, sudarė pagrindą netaikyti senaties termino pareiškėjo reikalavimams dėl turtinės žalos, siejamos su ginčo pastatų (dalies) netekimu, jų griovimo, buvusios padėties atstatymo ir kitomis su tuo susijusiomis išlaidomis. Tačiau nurodytų derybų ir Parko generalinio plano keitimo procedūros metu nebuvo svarstomi klausimai dėl galimos neturtinės žalos pareiškėjo reputacijai ir (ar) jo galbūt negautų pajamų nuomojant pastatus atlyginimo. Atsižvelgęs į tai, LVAT sprendė, kad pareiškėjas praleido senaties terminą reikalavimui dėl negautų pajamų už senesnį nei 3 metų laikotarpį, taip pat reikalavimui dėl neturtinės žalos, ir byloje nenustatytos priežastys, dėl kurių šis terminas galėtų būti atnaujintas. Nors pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundo reikalavimą dėl neturtinės žalos atlyginimo atmetė kitais motyvais – konstatavęs, kad pareiškėjas neįrodė šios žalos, ir išplėstinė teisėjų kolegija, remdamasi byloje surinktų duomenų bei nustatytų aplinkybių visuma, iš esmės pritarė tokiam vertinimui, ieškinio senaties termino pasibaigimas yra savarankiškas ir pakankamas pagrindas atmesti ieškinio reikalavimus, todėl LVAT plačiau nepasisakė dėl apeliacinių skundų argumentų, kiek tai susiję su nurodyta pareiškėjo reikalavimų dalimi.

Pareiškėjas žalą kildino iš valdžios institucijų neteisėtai priimtų administracinių aktų, tvirtinant teritorijų planavimo ir išduodant statybą leidžiantį dokumentus bei pripažįstant pastatus tinkamais naudoti, kurie teismų sprendimais vėliau panaikinti. Šiame kontekste įvertinęs aktualų teisinį reguliavimą ir nustatytas aplinkybes, LVAT sprendė, kad byloje tinkamais atsakovais ir jų atstovais laikytini Neringos savivaldybė, atstovaujama savivaldybės tarybos ir administracijos, ir Lietuvos valstybė, atstovaujama Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos (toliau – Inspekcija), kurie už pareiškėjui kilusią žalą atsako solidariai. LVAT vertinimu, nagrinėtu atveju esminiais aktais, sudariusiais prielaidas ginčo statyboms, laikytini Neringos savivaldybės tarybos sprendimas dėl detaliojo plano tvirtinimo ir Neringos savivaldybės administracijos išduotas statybų leidimas, o Klaipėdos apskrities viršininko įsakymais sudarytų komisijų, vadovaujamų Klaipėdos apskrities viršininko administracijos, kurios teisių ir pareigų perėmėjas – Inspekcija, atstovų, priimti pastatų pripažinimo tinkamais naudoti aktai sudarė pagrindą šiuos pastatus, kaip nekilnojamojo turto objektus, ir pareiškėjo nuosavybės teises į juos įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Be to, Klaipėdos apskrities viršininko administracija išdavė teigiamą detaliojo plano patikrinimo išvadą, kuri buvo būtina sąlyga šį planą teikti tvirtinti. Nors detaliojo plano rengimo ir statybų leidimo išdavimo procese bei pripažįstant ginčo pastatus tinkamais naudoti dalyvavo daugiau institucijų, LVAT sprendė, kad jų veiksmai šiuo konkrečiu atveju, atsižvelgiant į visumą nustatytų aplinkybių (be kita ko, jog Parko direkcijos atstovas nedalyvavo prieš išduodant statybų leidimą vykusiame Nuolatinės statybos komisijos posėdyje; iki pripažįstant ginčo pastatus tinkamais naudoti Parko direkcija raštu kreipėsi į Inspekciją bei Klaipėdos apskrities viršininką (administraciją), prašydama stabdyti statybos darbus; Parko direkcijos atstovas nepasirašė ginčo statinių pripažinimo tinkamais naudoti aktų ir tam nepritarė), neturėjo esminės ir lemiamos įtakos pareiškėjo prašomos priteisti žalos atsiradimui.

LVAT sprendė, kad nagrinėtu atveju pareiškėjui teko patirti ilgalaikį netikrumą dėl ginčo statybų teisėtumo, ir byloje nebuvo duomenų, jog jis savo veiksmais prisidėjo prie viso proceso vilkinimo. LVAT nenustatė aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą mažinti atsakovų atsakomybę, ir pažymėjo, kad valdžios institucijos, taisydamos savo klaidas, iš esmės neveikė pakankamai operatyviai, nuosekliai bei su deramu rūpestingumu – teisminiai procesai dėl teritorijų planavimo ir ginčo statybų prasidėjo 2006 metais, tačiau valdžios institucijų sprendimais 2006–2007 metais (jau po teisminių procesų iniciavimo) ginčo pastatai buvo pripažinti tinkamais naudoti, o prokuroro ginant viešąjį interesą pareikšti reikalavimai dėl jų nugriovimo galutinai patenkinti 2016 m. sausio 20 d., t. y. maždaug po 10 metų, be to, po galutinio teismo sprendimo, kuriuo pareiškėjas įpareigotas pašalinti neteisėtai statybos padarinius ir ginčo pastatus (dalį) nugriauti, įsiteisėjimo valdžios institucijos tęsė Parko generalinio plano keitimo procedūras, apimant ginčo žemės sklypo teritoriją, savo susirašinėjimuose su pareiškėju pabrėždamos, kad jo pakeitimas yra būtina prielaida taikos sutarčiai sudaryti, bei vėliau šis planas buvo pakeistas, siekiant sudaryti galimybes galbūt negriauti ginčo pastatų, ir tik Konstituciniam Teismui priėmus 2019 m. lapkričio 25 d. nutarimą dėl pakeisto Parko generalinio plano prieštaravimo Konstitucijai valdžios institucijos galiausiai aiškiai išreiškė savo poziciją, jog taikus susitarimas nėra galimas. Atsižvelgęs į tai ir įvertinęs EŽTT formuojamą praktiką bylose dėl nuosavybės apsaugos, LVAT konstatavo, kad šiuo konkrečiu atveju žalos dėl ginčo pastatų (dalies) netekimo atlyginimas pareiškėjui pagal beveik prieš 20 metų patirtas jų statybos išlaidas ar pastatų vertę tuo metu, kai turėjo būti įvykdytas teismo sprendimas dėl neteisėtų statybų padarinių šalinimo, nebūtų suderinamas su proporcingumu, teisingumu ir sąžiningumu principais, kadangi tokiu atveju pareiškėjui tektų pernelyg didelė asmeninė našta dėl neigiamų pinigų nuvertėjimo ir nekilnojamojo turto (statybos išlaidų) kainų padidėjimo pasekmių taisant valdžios

institucijų padarytas klaidas, tai neužtikrintų teisingos bendrojo visuomenės intereso ir pagrindinių pareiškėjo teisių apsaugos pusiausvyros.

Pareiškėjas pateikė jo prašomą priteisti žalos dydį dėl ginčo pastatų (dalies) netekimo pagrindžiančius įrodymus (turto vertinimo ataskaitas), ir byloje nebuvo duomenų, kad šių ataskaitų teisingumas teisės aktų nustatyta tvarka nugrinčytas, o atsakovų atstovai nepateikė jokio alternatyvaus turto vertinimo ar kitų objektyvių duomenų, jog ši suma reikšmingai skirtųsi nuo pastatų vertės, buvusios pareiškėjo nuosavybės teisių į juos netekimo (jų nugriovimo) metu, t. y. jog ši disproporcija būtų pernelyg didelė, kad teismas galėtų konstatuoti, jog priteisiant pareiškėjui prašomą sumą nebus išlaikyta teisinga pusiausvyra tarp visuomenės interesų ir pareiškėjo pagrindinių teisių. Šiomis aplinkybėmis LVAT sprendė, kad pareiškėjo pateiktomis turto vertinimo ataskaitomis grindžiama žala dėl pastatų (dalies) netekimo yra įrodyta. LVAT taip pat sutiko, kad pareiškėjas įrodė žalą dėl patirtų griovimo išlaidų ir buvusios padėties atstatymo, tačiau sumažino priteistiną žalą dėl išlaidų VĮ Registrų centro paslaugoms, kurios atsirado ne dėl su ginčo pastatais susijusių kadastro duomenų tikslinimo ar registravimo, ir dėl išlaidų betoninių trinkelinių kiemo dangos atstatymui, proporcingai iki neteisėtų statybų ginčo sklype įrengtos (pastatytos) ir įregistruotos aikštelės plotą viršijančiai daliai. Turtinę žalą dėl negautų pajamų už 3 metų laikotarpį, pareiškėjui ją grindžiant negalėjimu išnuomoti ginčo pastatus dėl vykusių teisminių procesų, neapibrėžtumo dėl turto ateities ir teismo nutartimi taikytų laikinųjų apsaugos priemonių, LVAT laikė pernelyg nutolusia nuo byloje konstatuotų atsakovų (jų atstovų) neteisėtų veiksmų tvirtinant teritorijų planavimo ir išduodant statybą leidžiantį dokumentus bei pripažįstant pastatus tinkamais naudoti, todėl sprendė, kad nėra pagrindo šią žalą priteisti pareiškėjui iš atsakovų.

Taigi, LVAT pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą ir sumažino pareiškėjui iš atsakovų priteistą žalos atlyginimo sumą iki 1 709 318,39 Eur.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-514-662/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05109-2021-3

[Prieiga internete](#)

33. Finansų rinkų priežiūra

Dėl elektroninių pinigų įstaigos licencijos panaikinimo už finansų rinkos dalyviams taikomų teisės aktų pažeidimus

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos banko valdybos nutarimo, kuriuo pareiškėjui buvo panaikintas elektroninių pinigų įstaigos licencijos, suteikiančios teisę leisti elektroninius pinigus ir teikti Mokėjimų įstatymo 5 straipsnio 3 punkte ir 5 punkte nurodytas mokėjimo paslaugas, galiojimas (toliau – Nutarimas), pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėjo licenciją Lietuvos bankas panaikino nustatęs Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo (toliau – EPEPII) ir Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPJ) pažeidimus, tokius kaip privalomo turėti nuosavo kapitalo neatitikimas, netinkamas rizikos vertinimo pagrįsto metodo įdiegimas, netinkamas klientų tapatybės nustatymas, netinkamos kliento pažinimo procedūros įdiegimas, netinkama klientų dalykinių santykių ir operacijų stebėseną, tinkamo tarptautinių finansinių sankcijų reikalavimų įgyvendinimo neužtikrinimas, nepakankamai efektyvi vidaus kontrolė pinigų plovimo (toliau – PP) ir teroristų finansavimo (toliau – TF) rizikos valdymo srityje ir valdybos nario bei vadovaujančio darbuotojo, atsakingo už PP ir TF prevencijos priemonių įgyvendinimą, nepaskyrimas.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pareiškėjas padarė Lietuvos banko Nutarime nustatytus pažeidimus, ir pareiškėjo skundą atmetė.

Pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą, kuriame nesutiko su pirmosios instancijos teismo sprendimu ir ginčijo visus Nutarime konstatuotus pažeidimus, taip pat kvestionavo paskirtos poveikio priemonės proporcingumą.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad Direktyvoje Nr. 2015/849¹⁰, kurią įgyvendina PPTFPJ, yra pabrėžiama kryptingos ir proporcingos prevencijos, neleidžiančios pasinaudoti finansų sistema pinigų plovimo ir

---

¹⁰ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES)

teroristų finansavimo tikslais, svarba. Taip pat iš šios direktyvos valstybėms narėms kyla pareiga nacionalinėje teisėje nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias administracines sankcijas bei priemones už nacionalinių nuostatų, perkeliančių šią direktyvą į nacionalinę teisę, nesilaikymą, užtikrinant veiksmingą kovą su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu.

LVAT, įvertinęs bylos medžiagą ir ginčo šalių argumentus, nutarė, kad Lietuvos bankas pagrįstai nustatė ir tinkamai įvertino visus pareiškėjo padarytus teisės aktų pažeidimus.

PPTFPJ 34 straipsnio 1 dalies 4 punkte įtvirtinta, kad šiurkščiu šio įstatymo pažeidimu laikoma, jeigu finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas neturi nustatęs šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytų vidaus kontrolės procedūrų. Pagal PPTFPJ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktą, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su rizikos vertinimu, rizikos valdymu, atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalyje nustatytas rizikos rūšis. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, sisteminis PPTFPJ 34 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 29 straipsnio 1 dalies 2 punkto aiškinimas suponuoja, kad finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo nustatyti ne bet kokią vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su rizikos vertinimu, rizikos valdymu, bet tokią, kuri atitinka teisiniame reguliavime įtvirtintus reikalavimus – yra „atitinkama“ ir parengta atsižvelgiant į PPTFPJ 29 straipsnio 2 dalyje nustatytas rizikos rūšis. Todėl teisinio reguliavimo nuostatų neatitinkanti ir su reikšmingais trūkumais parengta vidaus politika ir vidaus kontrolės procedūros, susijusios su rizikos vertinimu, rizikos valdymu, gali lemti šiurkštų PPTFPJ pažeidimą ir prilygti situacijai, kai finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas laikomas neturinčiu šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytų vidaus kontrolės procedūrų. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas nevisiškai buvo įdiegęs rizikos vertinimo pagrįstą metodą, o pareiškėjo atliktas PP ir TF rizikos vertinimas turėjo reikšmingų trūkumų, kurie išsamiai išdėstyti Nutarime. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas pažeidė itin svarbius teisės aktų reikalavimus, susijusius su priemonių visoms PP ir TF rizikoms nustatyti, vertinti ir valdyti įdiegimu, o pažeidimo padariniai yra reikšmingi, neleidę užtikrinti atitinkamų PP ir TF prevencijos priemonių taikymo konkrečioms klientams, pareiškėjo padarytas pažeidimas pagrįstai įvertintas kaip šiurkštus.

Įvertinusi tai, kad pareiškėjas vykdė priežiūros institucijos nurodymus ir teikė reikiamą informaciją, tačiau papildomos informacijos ar veiksmų, kurie turėjo ar galėjo padėti priežiūros institucijos atliekamo tyrimo metu, nepateikė ir neatliko, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismas ir Lietuvos bankas pagrįstai nenustatė pareiškėjo bendradarbiavimo kaip atsakomybę lengvinančios aplinkybės Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnio 8 dalies pagrindu. Nors pareiškėjas teigė, kad jis aktyviai padėjo išsiaiškinti pažeidimo aplinkybes, bylos duomenys patvirtino, kad pareiškėjas nepripažino nustatytų pažeidimų padarymo ir juos neigė, taip pat byloje nebuvo duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėjas aktyviai padėjo išsiaiškinti pažeidimo aplinkybes.

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas yra nurodęs, jog už pažeidimą atsakingo asmens ir kitų asmenų, padariusių panašius pažeidimus, lyginamoji analizė nebūtina tam, kad būtų galima apkaltinti kokį nors fizinį ar juridinį asmenį kuriuo nors pažeidimu. Vienintelė analizė, kurią reikia atlikti, yra faktinių aplinkybių, kuriomis pažeidžiama teisės akto nuostata, nustatanti tam tikrą elgesį, įvertinimas. Pažeidimo sunkumas turi būti vertinamas atsižvelgiant ne į kitų asmenų veiksmų sunkumą, o tik į teisės aktuose nustatytus standartus, kurių reikalaujama pagal taikytinas teisės nuostatas, nes šis sunkumas svarbus tik nustatant tinkamą sankcijos dydį. Be to, net jei būtų priimti kiti sprendimai dėl kitų kredito įstaigų veiklos leidimų panaikinimo už teisės aktuose nustatytą tam tikros srities reikalavimų pažeidimus, tokie sprendimai nebūtų privalomi Europos Centriniam Bankui (2021 m. spalio 6 d. sprendimas byloje *Ukrseļhosprom PCF LLC, Versobank AS*, Nr. T-351/18 ir T-584/18, ECLI:EU:T:2021:669, 353 punktas).

Vadovaudamasi Europos Sąjungos teisminių institucijų pateiktais išaiškinimais, išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad tam, jog ūkio subjektui būtų pritaikyta pati griežčiausia poveikio priemonė – licencijos galiojimo panaikinimas – nėra būtina sulygtinti dėl tokio ūkio subjekto atlikto tyrimo duomenis su kitais Lietuvos banko tyrimais ir kituose tyrimuose ūkio subjektams už panašius pažeidimus taikytas sankcijas. Tokios poveikio priemonės taikymui yra svarbu tinkamai įvertinti faktines aplinkybes, kuriomis pažeidžiamos teisės aktų nuostatos, nustatančios tam tikras elgesio taisykles, o pažeidimo sunkumas, nustatant tinkamą sankcijos dydį, vertinamas atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus standartus.

Atsižvelgiant į pareiškėjo padarytų pažeidimų pobūdį, jo individualią situaciją, padaryto pažeidimo įtaką finansų rinkos skaidrumui ir patikimumui bei kitus nutartyje įvardytus veiksnius, Lietuvos banko pareiškėjui

---

Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843.

pritaikyta poveikio priemonė pripažinta pagrįsta ir proporcinga padarytam pažeidimui, atitinkančia pareiškėjo padarytų teisės pažeidimų pobūdį, jų mastą, teisingumo, protingumo kriterijus, paskirtą pagal Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnio 7 dalies reikalavimus ir atitinkančią minimalios ir proporcingos ūkio subjektų veiklos priežiūros naštos principą. Atsižvelgiant į individualią pareiškėjo situaciją, švelnesnės poveikio priemonės taikymas neleistų pasiekti finansų rinkos priežiūros tikslų, veiksmingai neužtikrintų finansų rinkos skaidrumo ir stabilumo.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2024 m. lapkričio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-9-822/2024
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02274-2021-3

[Prieiga internete](#)

36. Ginklų ir šaudmenų kontrolė

Dėl reikalavimo panaikinti leidimą laikyti ir nešiotis ginklus imperatyvaus pobūdžio

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Vilniaus AVPK) Viešosios tvarkos valdybos viršininko sprendimo dėl pareiškėjui išduoto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus panaikinimo.

Pirmosios instancijos teismas atsakovo skundą tenkino iš dalies: panaikino Komisijos sprendimą, konstatavęs, kad Komisija nepagrįstai sprendė, jog Vilniaus AVPK sprendimas yra neišsamus ir nepakankamai motyvuotas; tačiau teismas, nors ir kitais nei Komisija argumentais, taip pat panaikino Vilniaus AVPK sprendimą, iš esmės konstatavęs, kad, nepaisant to, jog Vilniaus AVPK sprendimas priimtas nepažeidžiant įstatymų, pareiškėjui išduoto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus panaikinimas būtų neproporcinga priemonė, varžanti pareiškėją akivaizdžiai labiau negu reikia Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatytam tikslui pasiekti.

Atsakovas apeliaciniame skunde su pirmosios instancijos teismo sprendimu nesutiko. Jo nuomone, teismas, panaikinęs laikantis Įstatymo nuostatų priimtą Vilniaus AVPK sprendimą, peržengė savo diskrecijos ribas.

Byloje nustatyta, kad Vilniaus AVPK sprendimu pareiškėjo leidimas laikyti (nešiotis) ginklus panaikintas, vadovaujantis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir 18 straipsnio 2 dalies 7 punktu, nustačius, kad 2022 m. lapkričio 22 d. įsiteisėjusiu Vilniaus apygardos teismo nuosprendžiu baudžiamojoje byloje pareiškėjas buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK 253 straipsnio 1 dalį dėl mažareikšmiškumo ir baudžiamoji byla buvo nutraukta. BK 253 straipsnio „Neteisėtas disponavimas šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis ar sprogstamosiomis medžiagomis“ 1 dalyje (redakcija, galiojusi iki 2023 m. birželio 1 d.) nustatyta, kad tas, kas neturėdamas leidimo gamino, įgijo, laikė, nešiojo, gabenė ar realizavo šaunamąjį ginklą, šaudmenis, sprogmenis ar sprogstamąsias medžiagas, baudžiamas areštu arba laisvės atėmimu iki 5 metų.

Pagal Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punktą (2021 m. balandžio 29 d. įstatymo Nr. XIV-283 redakcija) leidimų nešiotis ir leidimų laikyti šio įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytus ginklus, B, C kategorijų ginklus galiojimas panaikinamas atsiradus šio įstatymo <...> 18 straipsnio 2 dalyje, išskyrus 18 straipsnio 2 dalies 9 punktą, numatytais sąlygomis. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtinta, kad nepriekaištingos reputacijos asmeniu nelaikomas asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikaltimą, susijusį su disponavimu ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, sprogstamosiomis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba karine įranga, už kurį BK numatyta didžiausia bausmė viršija 3 metus laisvės atėmimo, ir po asmens teistumo išnykimo arba panaikinimo nepraėjo 15 metų. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodyta, kad nepriekaištingos reputacijos asmeniu nelaikomas asmuo, dėl šios dalies 1–5 punktuose nurodytų nusikaltimų <...> atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės BK nustatytais pagrindais ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai.

Teisėjų kolegija pabrėžė, kad Įstatyme yra išsamiai diferencijuotos sąlygos bei nustatytas platus ratas atvejų, kada asmeniui gali būti panaikintas leidimas nešiotis ir laikyti B, C kategorijų ginklus bei šaudmenis. Kartu aiškiai įtvirtinta įstatymų leidėjo valia nepriekaištingos reputacijos asmenimis nelaikyti asmenų, kurie dėl 18 straipsnio 2 dalies 1–5 punktuose nurodytų nusikaltimų buvo atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės BK nustatytais pagrindais (jei nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai). Įstatyme griežtai reglamentuotos aptariamoms situacijoms, neišskiriant konkrečių BK numatytų atleidimo nuo baudžiamosios

atsakomybės pagrindų. Taigi Įstatyme yra aiškiai įtvirtinta įstatymų leidėjo valia aptariamą teisinį reglamentavimą nustatyti ir asmenims, kurie atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės dėl padarytos veikos mažareikšmiškumo.

Iš Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punkto turinio matyti, kad reikalavimas panaikinti leidimą nešiotis ir laikyti B, C kategorijų ginklus ir šaudmenis, esant nagrinėtai sąlygai, yra išreikštas imperatyviai, t. y. nesuteikiant kompetentingam viešojo administravimo subjektui teisės priimti kitokio pobūdžio sprendimo. Vadinasi, pagal Įstatyme įtvirtiną teisinį reguliavimą Vilniaus AVPK, nustatęs Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punkte, 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatytų sąlygų egzistavimą, neturi veiksmų laisvės vertinti nusikaltimo pobūdį, jo padarymo aplinkybes, individualią situaciją ar dar kokias nors sąlygas, išskyrus tas, kurios aptartos minėtose Įstatymo nuostatose.

Nustatytas faktines aplinkybes įvertinus paminėto teisinio reguliavimo kontekste, konstatuota, jog nepaisant to, kad pareiškėjas įsiteisėjęsiu teismo nuosprendžiu BK 37 straipsnio pagrindu yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK 253 straipsnio 1 dalį, jis atitinka Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatytą sąlygą, todėl jis nelaikytinas nepriekaištingos reputacijos asmeniu. Daryta išvada, kad nagrinėtu atveju buvo pakankamas teisinis ir faktinis pagrindas panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą laikyti (nešiotis) ginklus.

Teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismas, konstatuodamas, jog pareiškėjui išduoto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus panaikinimas būtų neproporcinga priemonė, ir atsižvelgdamas į BK 37 straipsnio nuostatas, Vilniaus apygardos teismo nuosprendį baudžiamojoje byloje, Įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą Įstatymo tikslą ir Konstitucijoje įtvirtintą proporcingumo principą, nepaisė Įstatyme įtvirtintos įstatymų leidėjo valios ir iš esmės pritaikė neformalųjį teisingumą.

LVAT darė išvadą, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai panaikino Komisijos sprendimą, tačiau nepagrįstai panaikino Vilniaus AVPK sprendimą. Atsižvelgus į tai, atsakovo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-736-968/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06294-2023-1

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl programėlėje „Tvarkau Vilnių“ pateikto pranešimo pripažinimo prašymu Viešojo administravimo įstatymo prasme

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) atsakymo į pareiškėjo programėlėje „Tvarkau Vilnių“ pateiktą prašymą pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėjas programėlėje „Tvarkau Vilnių“ paprašė jį informuoti, ar buvo užfiksuoti faktai dėl perėjos nevalymo. Administracijos atsakingas padalinys šioje programėlėje pateikė pareiškėjui atsakymą, kad informacija buvo perduota teritoriją tvarkančios įmonės atstovams, o perėja ir šaligatviai nuvalyti. Administracija byloje siekė įrodyti, jog programėlė „Tvarkau Vilnių“ nėra asmenų prašymų ar skundų teikimo būdas, todėl šioje programėlėje pateikiami pranešimai negali būti laikomi prašymais ar skundais VAĮ prasme. Administracijos vertinimu, programėlės naudotojai neturi teisinio pagrindo reikalauti, kad šia mobiliąja aplikacija jiems būtų pateikiami VAĮ reikalavimus atitinkantys atsakymai.

Lietuvos administracinių ginčų komisija įpareigojo Administraciją parengti atsakymą į pareiškėjo programėlėje pateiktą prašymą, o pirmosios instancijos teismas atmetė Administracijos skundą dėl šio komisijos sprendimo. Nesutikdama su teismo sprendimu, Administracija padavė apeliacinį skundą.

LVAT, įvertinęs reikšmingą teisinį reguliavimą, nusprendė, jog pareiškėjo programėlėje „Tvarkau Vilnių“ pateiktas pranešimas VAĮ prasme gali būti laikomas prašymu, t. y. su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijusiu asmens kreipimusi į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Nagrinėtu atveju pareiškėjas prašė suteikti jam duomenis apie viešojo administravimo subjekto veiklą. Atsižvelgęs į nuostatas dėl teisės gauti informaciją iš viešojo administravimo subjektų, LVAT pažymėjo, jog asmenų prašymai, kuriuos viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles, gali būti teikiami ir elektroninių ryšių priemonėmis, kurias pasirenka ir viešajai komunikacijai arba asmenų aptarnavimui naudoja atitinkama institucija.

LVAT pažymėjo, jog VAĮ prasme Administracija per programėlę „Tvarkau Vilnių“ viešai komunikuoja su Vilniaus miesto savivaldybės gyventojais ir tiek, kiek tai susiję su viešųjų paslaugų teikimu – aplinkos tvarkymu, o ši programėlė priskirtina prie Administracijos naudojamų informacinių technologijų, todėl ji pripažintina Administracijos asmenų aptarnavimui naudojama elektroninių ryšių priemone. LVAT vertinimu, byloje nenustatytas pagrindas spręsti, kad pareiškėjo elektroninio kreipimosi į Administraciją išnagrinėjimas ir atsakymo pareiškėjui pateikimas neturi asmens aptarnavimo požymių. Kadangi pareiškėjas pateiktu prašymu neprašė nuvalyti perėjos, o prašė suteikti informaciją, ar užfiksuoti faktai dėl perėjos nevalymo, pripažinta, jog pareiškėjo prašymas nebuvo tinkamai išnagrinėtas. Todėl Administracijai kyla pareiga pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo prašymą ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą atsakymą.

Administracijos apeliacinis skundas atmestas, o skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-709-968/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03691-2023-9

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl savivaldybės tarybos sprendimo dėl mokyklų reorganizavimo vertinimo kaip individualaus administracinio akto

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, kuriuo buvo prašoma panaikinti Alytaus miesto savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) sprendimą „Dėl Alytaus „Drevinuko“ mokyklos-darželio ir Alytaus Vidzgirio mokyklos reorganizavimo sąlygų aprašo ir Alytaus Vidzgirio mokyklos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas) ir Tarybos sprendimo „Dėl turto perdavimo“ dalį.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atsisakė priimti kaip nenagrinėtiną administracinio proceso tvarka, padaręs išvadą, kad šiuo atveju pareiškėjas kreipėsi į teismą dėl norminio akto pripažinimo negaliojančiu, nesilaikydamas ABTĮ nustatytos tokio pobūdžio aktų teisėtumo tyrimo tvarkos.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad byloje kyla klausimas, ar pareiškėjo skundžiamas Sprendimas yra norminis, ar individualus administracinis aktas.

Teisėjų kolegija, įvertinusi susijusių LVAT praktiką dėl savivaldybių tarybų priimamų sprendimų, susijusių su biudžetinių įstaigų reorganizavimu, skundžiamo Sprendimo turinį bei pobūdį, pažymėjo, kad šiuo atveju nėra pagrindo sutikti su pirmosios instancijos teismo vertinimu, jog skundžiamas Sprendimas yra norminis administracinis aktas. Tarybos Sprendimas yra individualaus administracinio pobūdžio, vertinant, jog sprendimas skirtas apibrėžtam subjektų ratui – tiems, kurie reorganizuojami; šiuo Sprendimu jokios bendro ar abstraktaus pobūdžio elgesio taisyklės nėra nustatomos; Sprendimu patvirtinamos konkrečių biudžetinių įstaigų reorganizavimo sąlygos, po reorganizavimo veiksiančios biudžetinės įstaigos nuostatai, o biudžetinių įstaigų reorganizavimas yra kiekvienos reorganizuojamos ir reorganizavime dalyvaujančios biudžetinės įstaigos savininko teisių įgyvendinimas.

Paneigus aplinkybę, kad Sprendimas yra norminis administracinis aktas, kas lėmė nepagrįstą teismo procesinį sprendimą atsisakyti priimti pareiškėjo skundą, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-611-662/2024

Teismo proceso Nr. 3-62-3-01445-2024-6

[Prieiga internete](#)

Dėl galimybės teismui pratęsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimo apskundimo terminą

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, kuriuo buvo prašoma iki 2024 m. liepos 9 d. pratęsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) sprendimo apskundimo terminą.

Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad pareiškėjo prašymas yra procedūrinio pobūdžio, todėl jis negali būti nagrinėjamas kaip savarankiškas reikalavimas administraciniame teisme.

LVAT teisėjų kolegija įvertino ABTĮ 64 straipsnio 1 dalyje nustatytą reguliavimą, pagal kurį procesiniai veiksmai atliekami per įstatymų nustatytus terminus. Tais atvejais, kai terminų nėra nustatęs įstatymas, juos skiria teismas. Teismo paskirti terminai gali būti teismo pratęsti. Teisėjų kolegija taip pat atkreipė dėmesį, jog Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po centrinio mokesčių administratoriaus arba Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Įvertinusi aptartą teisinį reguliavimą, teisėjų kolegija konstatavo, kad Komisijos sprendimo apskundimo terminas yra nustatytas įstatymu, todėl, kaip teisingai nurodė pirmosios instancijos teismas, teismas negali pratęsti tokio termino. Kita vertus, skundo dėl Komisijos sprendimo padavimo terminas gali būti atnaujintas, todėl teismas tinkamai išaiškino pareiškėjui, kad teikdamas skundą dėl Komisijos sprendimo jis kartu gali teikti prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą tuo atveju, jeigu jis bus praleistas.

Pareiškėjo atskirasis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2024 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-592-662/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02878-2024-6

[Prieiga internete](#)

43.5.9. Kai skundas paduotas praleidus nustatytą skundo padavimo terminą ir šis terminas neatnaujinamas

Dėl galimybės įvertinti administracinio sprendimo apskundimo termino praleidimą, byloje nesant pateikto skundžiamo akto

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjos skundą, kuriame buvo prašoma, be kita ko, panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) 2024 m. balandžio 5 d. sprendimą (toliau – Sprendimas).

Pareiškėjos skundą atsisakyta priimti nustačius, kad pareiškėja praleido terminą skundui paduoti ir šis terminas neatnaujintinas. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad pareiškėjos skundas teisme gautas 2024 m. gegužės 8 d., skunde ir vėliau pateiktame patikslintame skunde pareiškėja pati nurodė, kad apie Sprendimą sužinojo 2023 m. rugsėjo 27 d., pareiškėja taip pat nurodė, kad nuo tos dienos ji kreipėsi ne vieną kartą į NŽT, prašydama šį Sprendimą panaikinti, tačiau neformulavo prašymo jai jį pateikt. Pareiškėja tik pasikreipusi į teismą paprašė NŽT jai pateikti Sprendimą.

LVAT teisėjų kolegija su pirmosios instancijos teismo vertinimu nesutiko ir akcentavo, kad būtina nustatyti akto apskundimo terminą, taip pat momentą, kada asmuo galėjo (turėjo) sužinoti apie skundžiamą sprendimą. Byloje nesant Sprendimo, šių aplinkybių nustatyti nėra įmanoma, todėl pirmosios instancijos teismas nepagrįstai konstatavo, kad pareiškėja praleido terminą skundui paduoti ir šis terminas neatnaujintinas, todėl nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjos skundą. Siekiant tinkamai ir visapusiškai įvertinti, ar pareiškėja praleido terminą skundui dėl Sprendimo paduoti, būtina, be kita ko, įvertinti Sprendimo turinį ir nustatyti jo apskundimo terminą, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

Pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o pareiškėjos skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-514-968/2024

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02061-2024-0

[Prieiga internete](#)

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės – uždraudimo grąžinti ir / ar išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos – taikymo nagrinėjant bylą dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo teisėtumo

Apžvelgiamoje byloje pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo Rusijos Federacijos piliečio prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – sustabdyti MD sprendimo panaikinti jam išduotą leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – Sprendimas) galiojimą iki kol bus priimtas galutinis sprendimas šioje byloje. Pirmosios instancijos teismas sprendė, jog pareiškėjas neįrodė, kad nepritaikius jo prašomos reikalavimo užtikrinimo priemonės jam bus padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala.

Pareiškėjas teigė, kad pagal pasikeitusį teisinį reguliavimą skundo pateikimas teismui Sprendimo vykdymo nesustabdo, todėl jis, grąžinęs MD panaikinto leidimo kortelę, turės išvykti iš Lietuvos Respublikos į Rusijos Federaciją, kurioje jam gresia persekiojimas dėl Ukrainos rėmimo ir kurioje jis neturi jokios gyvenamosios vietos, tokiu būdu pareiškėjas bus atskirtas nuo šeimos narių, gyvenančių Lietuvoje leidimų nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje pagrindu. Pareiškėjo teigimu, netaikius reikalavimo užtikrinimo priemonės, jam, jo verslui ir šeimos nariams bus padaryta neatitaisoma žala.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą sprendimo dėl išduoto leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimo apskundimas teismui jo vykdymo savaime nesustabdo: apskūsto sprendimo vykdymas gali būti sustabdomas Regionų administracinio teismo nutartimi dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių.

Nustatyta, jog pagal pareiškėjo pateiktus duomenis pareiškėjas beveik 14 metų gyvena ir dirba Lietuvoje, kurioje jis yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą, pareiškėjas turi savo verslą – įmonę, iš kurios gauna pajamų, pareiškėjui priklauso 45 proc. įmonės akcijų, Lietuvoje gyvena jo sutuoktinė, kuri dirba įmonės direktore, ir nepilnametis sūnus, kuris mokosi mokykloje.

Teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjui išduoto leidimo reikšmę jo teisėtam buvimui Lietuvos Respublikoje ir MD Sprendimu, kuriuo panaikintas leidimas, sukeliamus teisinius padarinius, t. y. kad pareiškėjas, neįsiteisėjęs galutiniam teismo sprendimui dėl MD Sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo, gali būti grąžintas arba išsiųstas iš Lietuvos Respublikos į kilmės valstybę, dėl to nukentėtų pareiškėjo šeimos interesai, taip pat atsižvelgusi į tai, kad administracinė byla dėl ginčo esmės bus nagrinėjama 2024 m. lapkričio 27 d. (paskirtas teismo posėdis), nesant duomenų, kad pareiškėjas, prašydamas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, piktnaudžiautų procesu, sprendė, kad šiuo atveju, netaikant reikalavimo užtikrinimo priemonės (draudimo grąžinti ir / ar išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos), gali būti padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala pareiškėjui ir jo šeimos nariui (nepilnamečiam vaikui).

Teisėjų kolegija darė išvadą, kad yra pagrindas iš dalies tenkinti pareiškėjo atskirąjį skundą ir taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, kuria būtų uždrausta grąžinti ir / ar išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos į Rusijos Federaciją iki kol bus išnagrinėta ši administracinė byla ir įsiteisės byloje priimtas procesinis sprendimas (ABTĮ 70 str. 3 d. 1 p.).

Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjas neįrodė, kad nagrinėtu atveju buvo būtina sustabdyti viso Sprendimo galiojimą, t. y. leisti pareiškėjui ir toliau dirbti Lietuvoje leidimo pagrindu. Pareiškėjas nenurodė jokių išskirtinių aplinkybių ir argumentų, kurie patvirtintų, jog nesustabdžius Sprendimo galiojimo (neleidus pareiškėjui toliau dirbti leidimo pagrindu) jam gali būti padaryta neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma didelė žala.

Pareiškėjo teiginiai ir pateikti įrodymai, susiję su jam galbūt kilsiančia grėsme grįžimo į kilmės valstybę atveju dėl Ukrainos rėmimo, nepripažinti teisiškai reikšmingais, sprendžiant klausimą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo, nes panaikinto leidimo išdavimas nebuvo susijęs su jam kilusia grėsme kilmės šalyje.

Pirmosios instancijos teismo nutarties dalis, kuria netenkintas prašymas taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę, panaikinta ir taikyta reikalavimo užtikrinimo priemonė, kuria uždrausta MD ir VSAT grąžinti ir / ar išsiųsti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos į Rusijos Federaciją iki kol bus išnagrinėta ši administracinė byla ir įsiteisės joje priimtas procesinis sprendimas. Kita pirmosios instancijos teismo nutarties dalis palikta nepakeista.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-777-520/2024

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-01098-2024-1

[Prieiga internete](#)

52. Bylos nagrinėjimo sustabdymas ir atnaujinimas

52.1. Bylos nagrinėjimo sustabdymo pagrindai

51.1.3. Kai negalima nagrinėti tos bylos, iki bus išspręsta kita byla, nagrinėjama civiline, baudžiamąja ar administracine tvarka

Dėl konkuruojančių procesinių prašymų – bylos stabdymas neišsprendus prašymo bylas sujungti

Administracinėje byloje buvo nagrinėjamas atskirasis skundas dėl Regionų administracinio teismo 2024 m. spalio 2 d. nutarties, kuria sustabdytas bylos nagrinėjimas ABTĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu, t. y., kai negalima nagrinėti tos bylos, iki bus išspręsta kita byla, nagrinėjama civiline, baudžiamąja ar administracine tvarka, teisėtumo ir pagrįstumo.

Teisėjų kolegija nurodė, jog iš pirmosios instancijos teisme vykusio teismo posėdžio garso įrašo nustatyta, kad buvo sprendžiamas klausimas dėl bylos sustabdymo atsižvelgiant į Regionų administracinio teismo Kauno rūmuose nagrinėjamą administracinę bylą Nr. eI3-13927-644/2024; šalys sutarė, kad bylos yra tarpusavyje susijusios, todėl atsakovo atstovas išreiškė prašymą stabdyti nagrinėjamą bylą iki bus išnagrinėta administracinė byla Nr. eI3-13927-644/2024. Tuo tarpu pareiškėjų atstovas nesutiko, kad byla būtų sustabdyta ir laikėsi pozicijos, kad nagrinėjamu atveju racionaliausia būtų bylas sujungti. Atitinkamai pareiškėjų atstovas pateikė teismui prašymą atidėti klausimo dėl bylos sustabdymo nagrinėjimą iki bus išspręstas pareiškėjų Regionų administracinio teismo Kauno rūmams pateiktas prašymas dėl bylų sujungimo.

Pirmosios instancijos teismas atsakovo atstovo prašymą dėl bylos sustabdymo išnagrinėjo rašytinio proceso tvarka ir 2024 m. spalio 2 d. nutartimi bylą sustabdė.

Šiuo aspektu LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, jog pagal ABTĮ 52 straipsnio 2 dalį proceso šalys (be kita ko) turi teisę pareikšti prašymus, pateikti savo argumentus ir samprotavimus, prieštarauti kitų proceso dalyvių prašymams; ABTĮ 81 straipsnio, reglamentuojančio teismo posėdžio tvarką, 5 dalis, be kita ko, numato, kad teismas taip pat išsprendžia proceso šalių (jų atstovų) prašymus. LVAT akcentavo, jog pareiškėjų atstovas teismo posėdžio metu prašė bylas sujungti, teismui 2024 m. rugsėjo 30 d. pateiktu prašymu prašė netenkinti atsakovo prašymo stabdyti bylos nagrinėjimą iki bus išspręstas klausimas dėl bylų sujungimo, tačiau pirmosios instancijos teismas 2024 m. spalio 2 d. nutartyje dėl nurodytų pareiškėjų argumentų nepasisakė ir nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą, t. y. sustabdė bylos nagrinėjimą neišsprendęs prašymo dėl bylų sujungimo ir neįvertinęs tokio procesinio veiksmo (bylų sujungimo) įtakos proceso operatyvumui ir ekonomiškumui, nesilaikydamas administracinio proceso tikslų ekonomiškiausiu ir operatyviausiu būdu ginti asmenų teises ir teisėtus interesus.

Atsižvelgęs į tai, LVAT pareiškėjų atskirąjį skundą tenkino, pirmosios instancijos teismo nutartį panaikino ir perdavė bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2024 m. lapkričio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-773-415/2024

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-00439-2024-8

[Prieiga internete](#)

55. Teismo procesiniai dokumentai

55.1. Teismo sprendimas

55.1.6. Teismo sprendimo išaiškinimas

Dėl teismo sprendimo išaiškinimo instituto netaikymo negalutinių nutarčių išaiškinimui

Apžvelgiamu atveju pareiškėja pirmosios instancijos teismo prašė pateikti išaiškinimą dėl, jos vertinimu, neaiškių administracinėje byloje priimtų Regionų administracinio teismo 2024 m. liepos 15 d. nutarties, kuria pareiškėjai nustatytas terminas pašalinti skundo trūkumus (sumokėti žyminį mokestį ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus), ir 2024 m. liepos 24 d. nutarties, kuria pareiškėjos skundas laikytas nepaduotu, nepašalinus nustatytų skundo trūkumų.

Pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjos prašymo dėl minėtų nutarčių išaiškinimo.

LVAT pažymėjo, kad pagal ABTĮ 96 straipsnio 3 dalį, kol sprendimas neįvykdytas, proceso šalių prašymu teismas turi teisę išaiškinti savo priimtą sprendimą, tačiau nekeisdamas jo turinio. Šios teisės normos paskirtis yra ta, kad teismas gali išaiškinti savo galutinį sprendimą, kuriuo ginčas išsprendžiamas iš esmės, tačiau teismo sprendime esantys neaiškumai trukdo jį tinkamai vykdyti ar suprasti. Taigi, ABTĮ įtvirtintas teismo sprendimo trūkumų šalinimo vienas iš būdų (sprendimo išaiškinimas) taikytinas galutinio sprendimo išaiškinimui, kuris turi būti vykdomas. Dėl teismo nutarčių (išskyrus dėl bylos nutraukimo) yra nustatyta galimybė teismui, priėmusiam

nutartį, jį panaikinti (ABTĮ 153 str. 1 d. 1 p.). Teismui grąžinus skundą pareiškėjui, šis gali iš naujo kreiptis į teismą. Atitinkamai ABTĮ įtvirtinto teismo sprendimo trūkumų šalinimo vieno iš būdų (sprendimo išaiškinimo) taikymas negalutinių nutarčių išaiškinimui būtų nesuderinamas su teismo sprendimo išaiškinimo instituto tikslais.

Atsižvelgęs į byloje nustatytas aplinkybes, LVAT pažymėjo, kad ABTĮ 96 straipsnio 3 dalyje numatytas teismo sprendimo išaiškinimo institutas šiuo atveju negali būti taikomas, kadangi galutinis sprendimas dėl pareiškėjos skundo nėra priimtas. Pareiškėjos prašomos išaiškinti pirmosios instancijos teismo nutartys priimtos sprendžiant pareiškėjos skundo priėmimo klausimą, šios nutartys pareiškėjai nekliaudo vėl kreiptis į teismą su skundu, atitinkančiu ABTĮ 9 straipsnio 2 dalyje, 24, 25 ir 35 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

Pareiškėjos atskirasis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2024 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-677-602/2024

Teismo proceso Nr. 3-63-3-00731-2024-4

[Prieiga internete](#)

57. Bylos nagrinėjimo išlaidos

57.2. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

57.2.2. Išlaidų paskirstymas, kai byla užbaigiama nepriėmus teismo sprendimo

Dėl naudojimosi procesinėmis teisėmis nelaikymo piktnaudžiavimu procesinėmis teisėmis

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl pirmosios instancijos teismo nutarties dalies, kuria pareiškėjui nepriteistas bylinėjimosi išlaidų atlyginimas, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas, priėmęs pareiškėjo skundo atsakovui Vilniaus miesto savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) dėl įpareigojimo atlikti veiksmus atsakymą ir nutraukęs administracinę bylą, nelaikė pareiškėjo procesinio elgesio byloje tinkamu, todėl atmetė pareiškėjo prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidas. Pareiškėjas atskirajame skunde nesutiko su pirmosios instancijos teismo atliktu pareiškėjo elgesio vertinimu.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas Administracijai pateikė 2024 m. gegužės 7 d. prašymą. Administracijos 2024 m. gegužės 23 d. rašto turinys patvirtino, kad juo buvo atsakyta į pareiškėjo prašymą. Bylos duomenimis, atsakovas atsakymą parengė ir išsiuntė pareiškėjui po to, kai pirmosios instancijos teisme buvo priimtas pareiškėjo skundas.

Kadangi byloje nekilo ginčo dėl to, jog pareiškėjas kreipėsi į teismą jau kitą dieną pasibaigus specialiajame teisės akte nustatytam 5 darbo dienų terminui (aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 13 priedo 14 p.; 2023 m. lapkričio 6 d. įsakymo Nr. D1-364 redakcija), padaryta išvada, jog pareiškėjas turėjo teisinį pagrindą kreiptis į administracinį teismą su skundu dėl atsakovo vilkinimo atlikti veiksmus. Šiuo atveju pareiškėjas pasirinko savo teises ginti teisme, tokia jo teisė negali būti apribota ar paneigta, todėl pirmosios instancijos teismas nepagrįstai netinkamu pareiškėjo elgesiu pripažino aplinkybes, susijusias su pareiškėjo veiksmais, gavus jo netenkinantį atsakovo atsakymą į ankstesnį pareiškėjo prašymą bei atsakovo pranešimą dėl užtrukusio prašymo nagrinėjimo.

Pažymėta, jog ABTĮ 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiškėjo teisė atsisakyti skundo (prašymo, pareiškimo) bet kurioje bylos nagrinėjimo stadijoje, iki teismas išeina į pasitarimų kambarį. Todėl pareiškėjo pasirinkimas atsisakyti skundo, kuris teisme gautas baigus pasiruošimą bylos nagrinėjimui, taip pat nepripažintinas netinkamu ir nesąžiningu elgesiu. Sąžiningas naudojimasis procesinėmis teisėmis negali būti vertinamas kaip piktnaudžiavimas procesine teise. Byloje nenustatyta, kad pareiškėjas kreipdamasis į teismą piktnaudžiavo teisminės gynybos teise, todėl pirmosios instancijos teismui nebuvo pagrindo nesilaikyti ABTĮ 40 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių (ABTĮ 40 str. 4 d.).

Pareiškėjo atskirasis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo nutartis pakeista ir pareiškėjui priteistas teismo išlaidų atlyginimas iš atsakovo.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-690-629/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02257-2024-7

[Prieiga internete](#)

60. Proceso atnaujinimas administracinėje byloje

60.1. Prašymo atnaujinti procesą padavimas, priėmimas ir nagrinėjimo tvarka

Dėl proceso atnaujinimo objekto nebuvimo – nutartis atsisakyti priimti skundą neatnaujinus termino jam paduoti

Administracinėje byloje buvo nagrinėjamas pareiškėjo V. E. prašymas atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. eAS-477-575/2024, kurioje LVAT 2024 m. rugsėjo 11 d. nutartimi atmetė pareiškėjo atskirąjį skundą, o Regionų administracinio teismo nutartį, kuria pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo prašymo atnaujinti terminą skundui paduoti ir atsisakė priimti jo skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 9 punkto pagrindu, paliko nepakeistą.

LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, jog pagal ABTĮ 156 straipsnio 1 dalį procesas gali būti atnaujinamas byloje, užbaigtose įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nutartimi. LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog proceso atnaujinimas administracinėje byloje galimas tik esant ABTĮ 156 straipsnio 2 dalyje nustatytiems proceso atnaujinimo pagrindams, kurie siejami su jau po bylos išnagrinėjimo paaiškėjusiomis aplinkybėmis arba esminiais materialiosios teisės normų pažeidimais (žr., pvz., LVAT 2016 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eP-71-624/2016; 2016 m. lapkričio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P-75-520/2016), taigi proceso atnaujinimas ABTĮ 156 straipsnio 1 dalies prasme galimas tik tose byloje, kuriose išspręsti materialieji, o ne procesiniai reikalavimai (žr., pvz., LVAT 2017 m. rugsėjo 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eP-65-438/2017; 2021 m. vasario 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P-24-662/2021).

LVAT nurodė, jog šiuo atveju pareiškėjo teisme keltas ginčas dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus įsakymo „Dėl V. E. atleidimo iš vidaus tarybos“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus nebuvo nagrinėjamas iš esmės, tad LVAT 2024 m. rugsėjo 11 d. nutartis nėra procesinis dokumentas, kuriuo byla išnagrinėta iš esmės ABTĮ 156 straipsnio 1 dalies prasme, todėl negali būti proceso atnaujinimo objektu, o prašymą atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. eAS-477-575/2024 atsisakytina priimti.

2024 m. lapkričio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eP-78-1188/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02724-2024-6

[Prieiga internete](#)

Dėl proceso atnaujinimo objekto nebuvimo – nutartis sujungti bylas ir perduoti bylą nagrinėti iš naujo

Administracinėje byloje buvo nagrinėjamas Druskininkų savivaldybės administracijos prašymas atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. eA-2293-556/2024, kuri LVAT nutartimi sujungta su kita byla į vieną administracinę bylą bei perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, jog pagal ABTĮ 156 straipsnio 1 dalį procesas gali būti atnaujinamas byloje, užbaigtose įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nutartimi. LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog proceso atnaujinimas administracinėje byloje galimas tik esant ABTĮ 156 straipsnio 2 dalyje nustatytiems proceso atnaujinimo pagrindams, kurie siejami su jau po bylos išnagrinėjimo paaiškėjusiomis aplinkybėmis arba esminiais materialiosios teisės normų pažeidimais (žr., pvz., LVAT 2016 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eP-71-624/2016; 2016 m. lapkričio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P-75-520/2016), taigi proceso atnaujinimas ABTĮ 156 straipsnio 1 dalies prasme galimas tik tose byloje, kuriose išspręsti materialieji, o ne procesiniai reikalavimai (žr., pvz., LVAT 2017 m. rugsėjo 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eP-65-438/2017; 2021 m. vasario 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. P-24-662/2021).

LVAT nurodė, jog šiuo atveju pareiškėjo teisme keltas ginčas nebuvo nagrinėjamas iš esmės, todėl nėra proceso atnaujinimo objekto, o prašymą atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. eA-2293-556/2024 atsisakytina priimti.

2024 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eP-71-525/2024

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00501-2022-5

[Prieiga internete](#)